

Andra tider, andra seder : lustspel med sång i 5 akter /

Numers, Hedvig von,

81 Faz Teatern, Svenska. 70

National Library
of Sweden

ANDRA TIDER, ANDRA SEDER.

Lustspel med Sång i 5 Akter

af

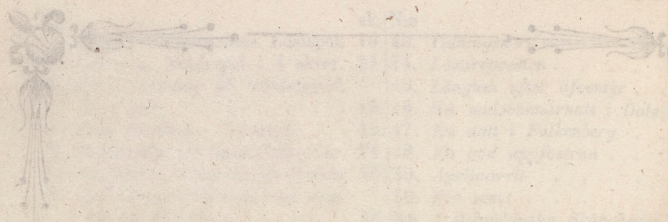
X?

Prisbelönt 1857.

STOCKHOLM.

ALBERT BONNIERS FÖRLAG.

Pris: 16 sk. bko.

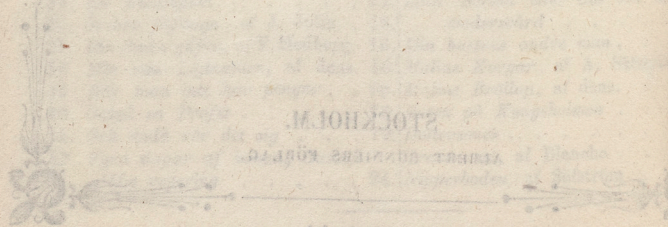
ANDRA TIDER, ANDRA SEDER.

Årskrif med 2 delar i 2 häften

Utgifven 1857

STOCKHOLM.

Pris 18 sk. 6 kr.

ANDRA TIDER, ANDRA SEDER,

Lustspel med Sång i 5 Akter.

af **X**²

Prisbelönt 1857.

STOCKHOLM.

ALB. BONNIERS FÖRLAG.

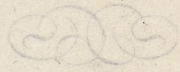
1857.

ANDRA TIDEN, ANDRA BOKEN.

Utsedel med Sång i 5 Akter.

X

Prisbelönt 1857.

STOCKHOLM.

HÖRBERGSKA BOKTRYCKERIET,

1857.

PERSONERNA.

V. GYLLENMALM, f. d. Kapten.

MARIA, hans dotter.

KNUT, hans son.

BÄCK, Skomakare-ålderman och husegare.

SUSANNA, hans hustru.

ANNA, deras dotter.

ALFRED, deras son.

ERIC, Bäckes brorson.

Mamsell ROSE TARLATAN, Nipperhandlerska.

KNORR, Sadelmakare från Trosa.

ALF GRENEROT, hufvudman för Hättebröderna.

GUNILD, hans dotter.

ALBREKT KARLSSON, }
PETER ÅLÄNNING, } Svenske borgare.

HÄTTEBRÖDER.

ROBERT LICHTONE, Grefve, Kongl. Råd, General-Löjtnant
och President.

SIGRID, hans dotter.

ULF THORSON, hans Kapellan.

Tjenare hos Lichtone.

Händelsen föregår i Stockholm.

PERSONERNA.

v. GÖRANSSON, J. d. Kapten.
 Maria, hans dotter.
 Knut, hans son.
 Bäck, Skomakars-bideman och husvärd.
 SARA, hans hustru.
 ANNA, deras dotter.
 ALFRED, deras son.
 Eric, Bäckes brorson.
 Mansell Rose TARKATAN, Nipporhandlaren.
 Knorr, Sadelmakare från Uppsala.
 Ark. GÖRANROT, biträddman för Hållskörelsen.
 GUNDA, hans dotter.
 Alexant KARLSSON, } Svenske borgare.
 Petter ÅKERLIND, }
 HÄRREBÄCK.
 Hoerst LACHNER, Örtice, Kongl. Höf. Generall-Jägmäst.
 och President.
 Sten, hans dotter.
 L. Thorsen, hans Kapellan.
 Tjerner hos Lådhöns.

Handelsen föregår i Stockholms.
 HANDELSBOKEN

HANDELSBOKEN

Första Akten.

(Ett tarfligt möbleradt rum med fond- och sidodörrar. På väggarne några gamla Porträtter i förgyllda ramar. Till venster ett skrifbord, till höger ett sybord under fönstret).

Första Scenen.

Knut (inkommer resklädd). Ingen hemma tror jag? De väntade mig således inte. Det är åtta år sedan jag lemnade detta hus, åtta år sedan jag med mina toma händer och min goda vilja gaf mig ut i den villande verlden. Allt är sig likt ... de gamla möblerna äro desamma ... der står min fars skrifbord ... och der ett sybord ... min systers ... barnet har vuxit upp ... och tack vare den vårdande handen märker jag en förändring, som kan kallas behaglig; jag kan inte nu som förr göra mina mathematiska eqvationer i dammet på bordskifvan.

O, jag är hemma! Hemma! Hvilken hjertlig klang i detta ord. Man borde resa bort ibland bara för att erfara ljuftet af att komma hem.

(Mel.: Från min hembygds berg och dalar.)

Borta i de fjerran länder

Jemt mitt hem för tanken stod ...

Sucken flög till hemmets stränder,

Återkom med tröst och mod;

Ty den bilden skönt hugsvalar

Blott af nordens vind en flägt —

Och min hembygds berg och dalar

Prydda stå i hoppets drägt.

Andra Scenen.

Knut, Maria (med en nyckelkorg; hon niger främmande).

MARIA. Min far är nyss utgången.

KNUT (för sig). Du lilla älskade syster! (högt) Det är förmodligen med hans älskvärda dotter jag har den äran att tala?

MARIA (för sig). Så han betraktar mig. (högt, förlägen) Pappa väntas icke hem på en stund.

KNUT (för sig). Stackars min lilla Maria, hon vill bli af med mig. (högt) Det vill med andra ord säga, att jag skall gå min väg och komma åter sednare.

MARIA. Det har jag icke sagt ... men ...

KNUT. Men jag tog mig friheten att uttala edra tankar.

MARIA. Ni måste ursägta mig, men jag är så ovan att se fremmande, vi emottaga så ytterst sällan några besök af andra än husets folk.

KNUT. Mitt ärende är att fråga om renskrifning.

MARIA. Huru, min herre ... ni vet då ...

KNUT. Ja, min fröken, jag vet att er far renskrifver mot betalning, mot en ringa betalning; rodna ej därför, arbete är ära, arbete är helsa och lif. (för sig) Du har således bibehållit din svaghet min stackars gamle far.

MARIA (för sig). Hvad han betraktar mig. (högt) Ni har rätt min herre, man behöfver icke blygas öfver att man arbetar. Det är en falsk känsla inom oss, som bjuder oss att dölja vår möda och inbilla verlden att vi drömma bort vårt lif ... men jag är så uppfödd i dessa vanor ... men för att bevisa er att jag ej hyllar dem, så anhåller jag om att ni ville lemna till mig ert renskrifningsarbete ... jag hjälper min far beständigt.

KNUT. Och jag är förtjust öfver att få lemna min affär i edra täcka händer. Det är ett bref till en kär vän ... som det är angeläget skall jag bedja att genast få diktera.

MARIA (*sätter sig vid skrifbordet*). Ett bref? — Man skrifver väl vanligen sjelf brefven till sina käraste vänner? — Det är således?

KNUT. En mystifikation? — ja, min fröken, men var lugn, den är icke komprometterande. Får jag besvåra?

MARIA. Jag är i ordning ... Var god och sitt ned.

KNUT (*dikterar*). Min älskade Maria.

MARIA (*skrifver*). "Älskade Maria".

KNUT. Om du skulle se dessa rader.

MARIA. Skrifvit!

KNUT. Skrifne af min egen hand

MARIA. Hand!

KNUT. Skulle du se den darra ... af återseendets ...

MARIA (*forskande*). Återseendets.

KNUT. Återseendets ljufta fröjd ... Er hand darrar ju, min fröken.

MARIA. Min? nej visst icke ... jag är färdig.

KNUT. Jag är åter hemma.

MARIA. Hemma.

KNUT. Och förblifver evigt — Din trogne (*tar pennan ur hennes hand och skrifver*).

MARIA. Knut, min älskade bror!

KNUT. Maria, min lilla kära syster. (*de omfamna hvarandra*) Ja, här har du mig åter. Men låt mig se på dig ... Ditt här har mörknat, du har vuxit upp, men barnet blickar ändå fram ur dina klara, goda ögon.

MARIA. Och du, min bror, jag kände dig icke — och likväl var det något som drog mig till dig ... Så gammal du ser ut ... stort skägg, mörk hy ... men du är ändå min älskade bror.

KNUT. Och vår far — är han densamme?

MARIA. Åhja ... han bibehåller sina gamla vanor ... nog har han åldrats.

KNUT. Och allt här i huset är sig likt. Lilla Anna är väl en ung och älsklig qvinna ... hon var en söt men egensinnig flickunge då jag sist såg henne och kallade henne min lilla fästmö.

MARIA. Hon är ännu litet egensinnig, men god och vacker ... Jag håller så hjertligt af henne, men pappa vill inte vi skola umgås såsom när vi båda voro små ... inte tror jag heller att Ålderman Bäck ser mig så gerna ... och detta är bra ledsamt för mig.

KNUT. Tror du att lilla Anna minnes mig ännu?

MARIA. Jag är säker derpå ... vi tala beständigt om dig.

KNUT (*stannar, betraktande porträtterna*). Om mig? Det var så länge sedan hon såg mig ... jag väntade att finna henne gift redan, ehuru jag bad henne, halft på gyckel, dröja dermed till dess jag kom hem ... Maria du ... jag tycker att våra högtärade förfäder se så förundrade på mig ... De själlösa ögonen stirra så frågande på deras ättling i rätt nedstigande led ... Jo jo, ädla damer i styfkjortlar och roberonder och J höga herrar med alongeperuker, jag undrar icke öfver åskan i edra nobla drag, jag, det stolta namnets upprätthållare, jag har ju omplanterat det månggreniga stamträdet i en sundare, friare jordmån och det tål icke krukvesten vid ... i början ... men sedan blir det nog godt.

MARIA (*lyssnande*). Jag hör steg ... det är kanske pappa. Nej, det är mamsell, som har ändrat min hatt ...

KNUT. Säg icke hvem jag är.

MARIA. Hvad skall jag då säga?

Tredje Scenen.

De förra, mamsell Tarlatan (*bärande en hatt*).

MAMSELLEN. Åh min tid, lilla fröken har fremmande ... Jag blef alldeles alternerad, men så tyckte jag att det inte var värdt att göra några sans faconer,

utan jag steg på. Det är kanske någon resande med
helsningar från unge herr Knut ... Jag undrar hvar
han är, den söta gossen, som jag höll så mycket af
som barn.

KNUT. Mycket rätt gissadt.

MARIA. Det är min granne, Mamsell Rosa Tar-
latan.

MAMSELLEN. Det skall bli roligt att se herr Knut
som stora karlen. ... Här är hatten, lilla fröken Maria,
den är alldeles modern. Men hvad säger fröken, nu
går skammen på torra landet, — jag var inom till
Bäckens och hade hatten med mig och då blef det tal
om att mamsell Bäck skulle kantänka ha en ny hatt
och gubben han röt och svor på att hon kunde gerna
ha den gamle, och då kom jag i min oskuld att säga,
att då fröken Maria bara hade en ändrad, så kunde
gerna mamsell Bäck ha det också, men se då vaknade
högfärdsanden i gubben och han gick tvärt till byrån
och gaf henne tjugo Riksdaler till en ny hatt. »Min
dotter kan få ny hatt,» sa' han, »hon behöfver inte
ändra sin, hon, som fröken deruppe». Hvad tycker herr-
skapet väl, en sådan högfärd, men det är som jag sä-
ger ... människorna bli galnare och galnare dag från
dag och det kommer sig bara af den orsak att de lef-
va bara för sin flärd och sin verldsliga förnöjelse ...
Nej, se bara, hvad gör lilla fröken? Banden sitta som
de böra sitta, det försäkrar jag.

MARIA. Men är det inte smakfullare så här?

MAMSELLEN. Smakfullare? Likasom inte jag visste
hvad som passar sig. Jag skall säga henne, min lilla
fröken, att hatten är lika bra som Florys, fastän di har
bod och jag numera gör på rum.

KNUT (*för sig*). Det var katten hvad gumman är
sig lik ... De ha alla bibehållit sina svagheter mär-
ker jag.

MARIA. Nog är hatten bra, jag skall gå in och
försöka den. (*Går in i ett sidorum.*)

MAMSELLEN. Det är bevars ungdomens sed att mönstra och anmärka. Hon är rätt snäll, lilla fröken Marie, men nog har hon sina svagheter, hon också, det kan jag gerna säga utan att förtala henne.

KNUT. Såå . . . jo, det lär vi väl ha lite hvar.

MAMSELLEN (*för sig*). Hvad kan han vara den här som sitter på tu man hand med Marie. (*högt*) Kanske herrn känner henne mycket väl.

KNUT. Nej, det gör jag inte ännu, men jag intresserar mig mycket för henne.

MAMSELLEN (*för sig*). Intresserar sig för henne . . . tjenarinna! — (*högt*) Det är verkligen en rätt söt flicka, ganska söt . . . men . . .

KNUT. Men?

MAMSELLEN (*sätter sig vid skrifbordet*). Mycket illa uppfostrad . . . Fadren, stackare, är så eländigt högfärdig och nog har flickan också fått sin portion (*ser på ett papper på bordet, för sig*) »Min älskade Maria» . . . Jaså . . . från en älskare . . . ser man på bara.

KNUT. Hurudan var sonen?

MAMSELLEN. Åhjo, det var både si och så . . . högfärdig han med . . . Jag förmodar herrn känner honom?

KNUT. Kände honom, han är död!

MAMSELLEN (*gapande*). Vet systemen af det?

KNUT. Ännu inte.

MAMSELLEN. Då får hon ta bort de skära banden i hatten . . . Död . . . Kors då skall väl Anna Bäck bli till sig.

KNUT (*lifligt*). Huru så?

MAMSELLEN. Jo, kantänka . . . hon har talat om honom både likt och olikt, likasom han skulle bry sig om henne, om han hade kommit hem . . . Pytt Pelle, tänkte jag, då jag börde det, han är ändå adelsman och hvad är du, jo du är skomakaredotter . . . Jaså, att han är död, Gud fröjde själen . . . det var så godt det det hade visst bara blifvit skräp af honom.

KNUT (*af sides*). Hår får man höra sanning. (*högt*)
Hvarför tror ni det?

MAMSELLEN. Åh, utaf fans ägg bli fans ungar ...
Gubben är en högfärdsblåsa, det kan jag gerna säga
utan förtal ... mig bemöter han då som vore jag all-
deles under honom och jag är heldre den jag är, än
en gammal fattiglapp med adelsnamn. Jag säger ut
min mening, jag, till min värde herre, alldeles som om
vi kände hvarandra.

KNUT. Oändligt smickrande ... det fagnar mig
att mitt utseende ingifver förtroende, min nådiga
mamsell.

MAMSELLEN (*af sides*). Gud, en sådan söt karl.
(*högt*) Jag har inte den äran att veta med hvem jag
har den äran att tala.

KNUT. Jag är en resande ... Svensk till min
börd, men har nu länge uppehållit mig i fremmande
land och vill nu gagna och tjena mitt eget.

MAMSELLEN (*af sides*). Lika slug blef jag. (*högt*)
Min herres karakter ... hm ... det är så svårt då
man inte vet titterlaturen ...

KNUT. Man kallar mig endast herre ... det är ju
den bästa titel som finnes att vara sin egen herre.

MAMSELLEN (*för sig*). Sådana idéer ... Men han
är bestämt grefve eller baron. (*högt*) Den sanna hög-
heten gömmer sig alltid för verlden ... jag är säker
på att herrn ... ja, jag är öfvertygad om att ni vill
dölja er rätta titel.

KNUT. Jag är en man, som lefver af mina kapita-
ler (*ser leende på sina händer*).

MAMSELLEN. Tänker min herre bosätta sig i Sve-
rige?

KNUT. Ja visst, jag tänker gifta mig.

MAMSELLEN (*för sig*). Med Maria, den lilla nip-
pertippan, kanske. (*högt*) Ja, det är icke godt att man-
nen blifver allena ... Jag önskar att er hustru måtte
bli god och bra, en söt och enkel hustru.

KNUT. En hustru? — Tror mamsell att jag är nöjd med en hustru, ... nej, en tio, tolf stycken ämnar jag bestå mig.

MAMSELLEN (*häpen*). Tio ... tolf ... stycken? ... Ni är således ...

KNUT (*hviskar i hennes öra*) Mormonhöfding!

MAMSELLEN. Mormonhöfding ... vi lefva på verdens yttersta tid ... Det är som jag säger, en ryslig värld vi lefva i.

KNUT. Den skall också snart ramla.

MAMSELLEN. Ni tror då sdeles?

KNUT. Att det bär omkull med universum.

MAMSELLEN. Tror ni det, herre?

KNUT. Ja, mamsell ... och låt oss derföre njuta af lifvet ... Jag skall gå ut och fria i dag.

MAMSELLEN. Hör upp med ert lättsinne, unge man!

KNUT. Lättsinne. Jag menar så allvarligt, min bästa mamsell. (*för sig*) Gudomligt! Jag skall lura henne! (*högt*) Inte är det värdt att jemra sig, förrän det är skett.

2.

Njut ni af verlden, när den ni har
Men tyst, tala aldrig om det
I morgon biltid' den ej finns kvar
Men tyst, tala aldrig om det.

MAMSELLEN.

Ni tror således att det skall ske?

KNUT.

Håll tyst tala aldrig om det ...
Det sker helt säkert den trettonde
Men tyst, etc.

MAMSELLEN.

I eld och svafvel?

KNUT.

Ja det förstås,
Men tyst, etc.

Med då och buller den skall förgås,
Men tyst, etc.

MAMSELLEN. Herre ... gyckla inte med mig, ...
säg mig sanningen!

KNUT. Den har jag sagt er, men låt oss inte oroa
andra ... Ni synes mig stark nog att bära det.

MAMSELLEN. Jag har nog af det sjelf.

KNUT. Intet ord derom till någon.

MAMSELLEN. Nej, nu måste jag gå ... Adjö min
herre. (*för sig*) Det var rysligt mycket på en gång
det här ... Jag måste ut. (*möter v. Gyllenmalm i
dörren*) Goddag, Kapten! Akta sin dotter, hon har en
friare och en förförare ... Gör upp sin räkning med
verlden, Kapten ... det är mitt råd ... Annars är
det slut i morgon skall jag berätta (*går*).

Fjerde Scenen.

KNUT. v. Gyllenmalm (*klädd i en gammal sliten
uniformsrock, med Tapperhetsmedalj och Svärds-
orden*).

KNUT. Hon är förträfflig ... lika galen som hon
brukar.

v. GYLLENMALM (*utan att se Knut*). Gör upp sin
räkning med värden ... Han får väl tåla sig min käre
herr Bäck, jag ämnar ej bedra honom på hyran.

KNUT (*lägger handen på hans axel*). Min far!

v. GYLLENMALM. Hvad hör jag ... Knut, min
egen gosse! Så skulle mina gamla sjunkna ögon ändå
njuta den fröjden ... Min Gud ... jag tackar dig.

KNUT. Min dyre far!

Femte Scenen.

De förre. Maria.

MARIA. Pappa! — Ack, hvad vi äro lyckliga pap-
pa, som har Knut här ... Ack, vi äro alldeles öfver-
lyckliga ... icke sannt?

v. GYLLENMALM. Kommen till mitt hjerta, båda två ... Mina kära barn ... Min ålderdoms tröst ... den enda jag eger i denna världen, utom mitt obefläckade namn och min stolta vapensköld. Knut, du skall upprätthålla detta namn, du skall ja det, min gosse?

KNUT. Jag vill försöka, min far ... genom slit och heder.

v. GYLLENMALM. Alla Gyllenmalmar ha varit bra karlar och tjenat sitt fosterland med tapperhet och nit ... Kanske skall genom dig ärans glans åter skimra öfver det stolta namnet, som ...

KNUT. Som bleknat, min far, emedan fattigdom och nöd foljt dess innehafvare, emedan de icke hade råd att köpa guldglans åt sin vapensköld ... Ack, min far ... så är det. Chimèrerna ramla, de förmultnade föreställningarne drunkna i upplysningens, i bildningens ljusflod, som rullar framåt med hastig fart. Det som är sannt består, men det falska faller.

v. GYLLENMALM. Du hyllar således dessa, den nya tidens lärör?

KNUT. Ja, min far, emedan jag är ett barn af denna tid.

v. GYLLENMALM. Se dig kring mitt barn ... Ser du dina förfäders afbildningar, de ha alla varit högsinnade män, som vetat att bevara sitt namn ... och jag min son, nu stappande mot min graf, jag eger här på mitt bröst tecken att jag stridt för kung och fosterland ... de unga, de ännu oerfarna, de vilja lära oss gamla ...

KNUT. Vi äro ju visa af er visdom ... vi ha resultatet af er erfarenhet.

v. GYLLENMALM. Det gamla är icke godt nog.

KNUT. Icke om det är murket.

v. GYLLENMALM. I deras (*visar på taforna*) och i mitt namn frågar jag dig huru du tanker använda de gåfvor, du undfått. Hvad är du, min son?

KNUT. Arbetare, min far! Se på mina händer, de äro grofbarkade af smidesarbete i fabrikerna, se hur

jag är stekt vid kolelden ... ja, pappa, jag är arbetare och jag blir det och jag vill lära andra arbeta sig till välstånd.

V. GYLLENMALM. Hvad kallas du för?

KNUT. Jag har ingen titel.

V. GYLLENMALM. Men du kan skaffa dig, — du är ju förmögen.

KNUT. Ja, man kan köpa allt, men jag är icke fallen för så onödiga utgifter.

V. GYLLENMALM. Mitt barn, min ende son, jag har kallat dig min älderdoms stolthet ... du gycklar med din gamle far.

KNUT. Nej, pappa ... Jag gycklar ofta, men inte nu. Se dig kring, min far. De äldriga porträtterna i sina högtidliga ramar, hvar sitta de? ... I fattig mans hus ... och den granna svärdsstjernen och guldmedaljen, de hänga på en sliten urmodig rock, ... de skola synas, dem vill von Gyllenmalm visa veriden, men att han och hans dotter förtjena sitt uppehälle genom arbete, det gömmer han, som en skamlig gerning ... att din son är arbetare, det blyges du öfver ... Tror du att de stolta v. Gyllenmalmarne vända sig i sina granna kistor i familjgrafven öfver att jag är en fri arbetare? — De äro stoft och det blir jag med, fast jag blir det heldre der ute på kyrkogården bland creti och pleti under den gode Gudens fria himmel.

MARIA. Knut, min bror, hvad jag håller af dig för det du talar hvad jag blott dunkelt anat, men du får ej bli så häftig, min älskade bror.

KNUT. Du har rätt, Maria. Förlåt mig, pappa ... vi älska ju hvarandra fast vi hylla olika äsigtter ... vi skola icke mötas mer som motståndare. Jag har ett helt lif framför mig och först vid dess slut kan jag se rätt hvad frukt de bära mig.

V. GYLLENMALM. Rätt så, min son ... och då ligger jag längesedan kall.

MARIA. Och begråten, pappa ... ty vi älska dig, det vet du.

KNUT. Och vi äro ju allt hvad du har i världen, pappa ... Låt mig arbeta och du skall få se hur lyckliga och välstånd blomstra kring oss. Ser du, pappa, den nya tiden, som du fördömmar, den har mycket godt i sitt sköte ... den ställer medborgaren på sin plats, der han kan verka fritt, utan afseende på fördomar, ... den hatar ståndsskillnad och skråordning ... Du har, som den flydda tidens försvarare, endast Historien och häfdvunna vanor, jag har opinionen och dess makt är stor, fast tyst, dess verkningar flyga, likt den elektriska gnistan från man till man, från bröst till bröst.

MARIA. Tack bror för de orden.

v. GYLLENMALM. Gif mig handen, min gosse ... Hvad du säger är godt, men det smakar som ungt vin ... Ännu icke öfver gäsningprocessen, men ännu var ingen v. Gyllenmalm annat än hederlig karl och du är det också, det känner jag.

KNUT. Jag hoppas det, pappa ... Nu skall jag, som är nykommen, berätta nytt ... Jag tänker skaffa pappa en liten sonhustru.

v. GYLLENMALM. En amerikanska?

KNUT. Nej, en veritabel svenska.

MARIA. Hvad säger du? så roligt, så roligt att få en liten snäll svägerska ... Är hon vacker?

KNUT. Jag vet icke ... Jag tänker bedja dig göra hennes porträtt och karakteristik.

MARIA. Hvad menar du?

KNUT. Att jag för en liten stund sedan fick denna idé ... genom sqvaller af gamla mamsell Rose ... hon är sig fullkomligt lik, efter åtta års förlopp ... Nåh, jag gaf heune också ett par historier att löpa med.

MARIA. Jag tordes icke bli inne med dig och henne, jag var rädd att icke kunna bibehålla fattningen.

KNUT. Jag gaf mig ut som död och lät henne vidare springa af med en och annan nyhet.

MARIA. Nåh, men svägerskan? -- du gycklar väl med oss?

KNUT. Nej, på min ära ... jag ämnar fria till — Anna Bäck ... Mamsellen gaf mig en behaglig visshet utan att hon menade det.

v. GYLLENMALM. Anna Bäck, dottern till den der dryga skomakaren? — I sanning, du skämtar.

KNUT. Nej, pappa, det är rena allvaret ... Vill hon ha mig, så blir hon min äkta hustru.

v. GYLLENMALM. Det kan då, Gud vare lof, ej låta sig göra ... Hon lär skola gifta sig med sin kusin.

KNUT. Med Eric, min barndoms- och ungdomsvän? — Nej, pappa ... han vill inte ha henne.

v. GYLLENMALM. Och hur vet du det?

KNUT. Emedan vi ofta skrivit hvarann till. Jag vet nog hvem han vill ha. (*till Maria*) Rodna ej så, lilla syster.

MARIA (*till Knut*). Tyst min bror ...

KNUT. Och Eric, som lär ha det så bra nu ... han är ju mekanikus med egen verkstad?

v. GYLLENMALM. Ja, det är just derföre gubben Bäck vill ha honom till måg.

Sjette Scenen.

De förra. Bäck (utom scenen).

BÄCK. Är Kaptenen hemma?

v. GYLLENMALM. Gubben Bäck ... (*för sig*) Hyran ... det var ett ledsamt besök.

KNUT. Jag vill ej träffa honom ... Jag är död, förstår pappa.

v. GYLLENMALM. Ja, för den slägten kan du gerne vara död.

MARIA. Kom du in med mig, Knut ... det är bäst att pappa får tala ensam med älderman ... (*för sig*) Det lär bli ett mera ledsamt samtal, stackars pappa! (*de gå*).

Sjunde Scenen.

v. GYLLENMALM. Bäck.

v. GYLLENMALM. Den härde, obeveklige mannen ... den usle gnidaren ... och honom skall jag behöfva bedja ... nedsänka mig att bönfalla för en sådan ... så ohyfsad karl.

BÄCK (*utom dörren*). Det var då sjelfva hin ... stänger man mina egna dörrar för mig.

v. GYLLENMALM. Var god och stig på, herr älderman.

BÄCK. Jaha, jag skall verkligen vara så god ... men vill herrn vara så god och betala mig hvad herrn är skyldig.

v. GYLLENMALM. Min bästa herr älderman ... jag kan inte nu ... tiderna äro dyra ... jag vill icke betraga ... det vet ni.

BÄCK. Ja, det vete fan.

v. GYLLENMALM. Ni kan väl inte tvifla derpå?

BÄCK. Hvad har jag för säkerhet då, om jag få lof att fråga!

v. GYLLENMALM. Min heder, herre! En adelsmans heder.

BÄCK. Det var min själ säkerhet, som gäller ... hå, hå, hå ... Nej tack! ... Hör, hvad tror herrn jag fick för alla de der krutgubbarne, som han har der på väggen? — Vill kaptenen kanske att jag skall ta dem och adelsbrevet som borgen ... tackar ödmjukast ... Jeppe var ingen narr. Nej, pengar skall jag ha och flytta ska herrskapet.

v. GYLLENMALM. Ni är hård, herr älderman.

BÄCK. Jaha, skyll sig sjelf ... betala mig, så slipper herrn höra mig. Nog kan kaptenen be en hederlig karl sitta ned, heldst jag gjort herrn en ära, som jag inte gör någon af mina hyresgäster, men det har sina orsaker.

v. GYLLENMALM. Jag ber så mycket om ursäkt, var god herr älderman (*bjuder en stol*).

BÄCK. Fan så gentilt af herrn ... se, jag ska säga herrn att jag är en sådan der hvardagsmenniska, jag har Gud ske lof ingen sådan der fin bildning, jag, men jag är ingen själ skyldig, det vettet har jag och det borde de fiffiga adelsmännen ha också.

v. GYLLENMALM. Min herre!

BÄCK. Och herra mig hit och herra mig dit ... det är detsamma ... hit med pengarne, det är mitt ärende.

v. GYLLENMALM. Så fort det blir mig möjligt.

BÄCK. Sälj den der guldplåten, som herr kapten går och svänger med och den granna stjernan ... det jelper väl litet till ... hä!

Åttonde Scenen.

De förra. Maria.

MARIA (*lemnar kapten en plånbok*). Se här, din plånbok, pappa.

v. GYLLENMALM. Min plånbok?

MARIA. Du glömde den derinne.

v. GYLLENMALM (*förlägen*). Glömde jag den?

MARIA. Kanske jag är lof att liquidera herr äldermannen ... se här, om jag får besvara.

BÄCK (*för sig*). Hvad ni? Jag tror flickan trollar ... Det här var fan så konstigt. (*högt*) Det eger sin riktighet ... tio ... tjugo ... trettio ... fyratio ... femtio ... femtiofem och trettio två (*sätter sedeln mot dagsljuset och ser noga derpå*.) Det har sin riktighet ... (*för sig*) Hvad katten, jag tror hon kan mynta. (*högt*) Jag ämnar öka på hyran nästa kvartal.

MARIA. Jaså! ja, få se om vi bo kvar ... tre trappor är allt bra högt för min gamle far.

BÄCK (*för sig*). Kantänka! femtio till om året är också bra högt. (*högt*) Kanske kaptenen kommer ned med kontraktet. Adjö ... Adjö! (*går*.)

Nionde Scenen.

v. GYLLENMALM. Maria. Knut.

v. GYLLENMALM. Hur skall jag kunna förklara denna gåta... Var det Knuts penningar? Jag skulle ej vilja det.

MARIA. Det var våra penningar, min far, ty han är rik och du och jag äro fattiga.

KNUT. Det är sannt, min far ... vi äro rika ... rika genom arbete ... Ni skola hjälpa mig, min far och Maria och allt skall gå väl ... Ser ni min far ... jag är stolt öfver att sjelf förtjena mig välstånd, ni, öfver den gamla vapenskölden och gubben Bäck öfver sin råhet — så aro vi alla ... vi yfvas öfver hvad vi ega och glömma kärnan för skalet ... men dock ville jag tillägga, att den lycka, man vinner genom arbete är sann.

v. GYLLENMALM. Och denna lycka skall blifva din, min son.

KNUT. Ja, min far ... Och Anna Bäck skall blifva min hustru och Maria skall ha en god man ... Ser pappa, det är en verkan af den nya tiden att arbete är ära och arbete skola vi.

Andra Akten.

(Ett rum hos BÄCK. Fonddörr och dörr till venster. Till höger ett fönster, vid hvilket ANNA sitter och arbetar. BÄCK och KNORR spela bräde vid venstra avantscenen. Fru BÄCK, klädd i gammalmodig uppsatt mössa, sitter och knyter.)

Första Scenen.

Bäck. Fru Bäck. Anna. Knorr.

BÄCK. Dus på tärningen. Jag tror att bror blir Jan.

KNORR. Tror så med. Jag skall säga att tankarne vilja inte rätt med i qväll.

BÄCK. Sex cinca . . . Kära bror tar upp sig. Nu är det jag . . . Nå, hvad sa' jag, bara allor.

KNORR. Qvartaner! det tar upp sig . . . Hvad tittar lilla kusin Anna efter på gatan?

ANNA. Jag? Ingenting . . . jag tyckte att det körde.

BÄCK. "Tyckte att det körde". Hvad har du att göra med om det kör? . . . Susanna, Susanna! jag säger dig att det passar sig inte för en ung flicka att sitta och titta ut genom fönsterna. Du uppfostrar din dotter så att det bär på tok . . . det bär på tok . . . det bär åt fanders . . . Tacka vill jag i min ungdom . . . Då satt flickan der hon satt på sin stol och skötte sin söm . . . så gjorde min första hustru, salig Sabina . . . Gud fröjde själen . . . och så gjorde du . . . du tordés inte se på mig när jag kom och friade, utan du bara starrbligade på mor din, det var sjelfva hin till kärring att vara barsk, en riktigt morsk gumma.

Fru BÄCK (för sig, suckande). Och just derföre att jag alltid sjelf känt mig fången unnade jag så gerna mitt staekars barn sin oskyldiga frihet.

BÄCK. Nu bevars skall mamsellerna sättas i pension och bli ena riktiga våp — och tillgjorda se'n ... vrida de inte på sig och kråma sig som kalkonhönor ... och klä ut sig i bjeffs och sju, åtta stycken krinoliner eller hvad det nymoderna sattyget kallas ... och sådana skulle bli myndiga? ... fan ock ... de må väl inte bli så vettlösa på Riddarhuset ... Nej tukt och ärbärlighet ska det vara, så var det i min ungdom och så skall det min själ vara i mitt hus ... Jaha, i min ungdom, då var det folk ... nu bär det af till häckelfjell.

ANNA. Det är då bra besynnerligt att alla gamla tala så om sin ungdom; så gjorde nog de gamle före dem ... det der är bara en slentrian och inte annat.

BÄCK (*slår i bordet*). Sköt din söm, flicka, och resonnera inte du med far din. Hur står nu vårt spel?

Fru BÄCK (*till Anna*). Skynda dig med arbetet min lilla flicka ... far menär inte så illa som det låter.

ANNA (*lika*). Ack, jo min mor ... far unnar mig inte vara ung och glad.

Fru BÄCK. Hvad sade min lilla Anna?

ANNA (*suckande*). Något, som inte var snällt af din flicka, mamma, men som jag Gudnås tänker.

KNORR. Qvart-dus! ser du jag tar upp mig ändå.

BÄCK. Sexor-all! hvad är det för tissel och tassel derborta? — Kanske jag inte har rättighet att vara herre i mitt eget hus?

KNORR (*för sig*). Ack om spelet snart vore slut! (*högt*) Är det mulet ute, lilla kusin Anna?

ANNA. Hvad kan man se af himmelen här på nedra botten i ett hus vid Svartmangatan.

KNORR. Jag undrar om det är mulet, eller hur det vädret artar sig ... jag är allt litet häpen.

Fru BÄCK. För hvad då?

KNORR. För morgondagen ... få se hur den slutas.

Fru BÄCK. Åh, kära kusin — hvad är det värdt att grubbla öfver? — Hvad som sker, sker efter Guds vilja.

BÄCK. Du sköter inte spelet som sig bör i afton. Se der . . . essena par . . . mjukis Janne.

KNORR. Jag medger att jag inte är riktigt vid mitt goda lynne, men hvem kan undra derpå.

BÄCK. Det blir väl bättre med dig, då vi få vår lilla bål . . . för ser du, inte hänger jag läpp, inte, gladeligt skall det gå till. Nå, vill du ha ett parti till?

KNORR. Nej, jag tackar, om jag slipper.

BÄCK. Det är min själ inte vanligt annars att jag sitter och dubblar på blanka fredagsqvällen, men se nu är då allt upp- och nedvändt . . . men jag vill inte tänka på det.

Andra Scenen.

De förra. Eric.

ERIC. God afton, farbror! god afton, faster lilla: tjenare herr Knorr . . . God qväll, lilla Anna, hur mår du? . . . Jag tror att Anna är ledsn, hvad fattas henne?

Fru BÄCK (*sakta*). Du skall ej fråga så, min kära gosse.

ERIC (*lika*). Jaså . . . det gamla vanliga . . . staccars lilla Anna (*klappar henne på hufvudet*).

ANNA (*lika*). Tack, Eric, du är god emot mig som vore du min egen broder . . . Åck, om jag hade en egen broder!

ERIC (*lika*). Du har ju mig, lilla Anna. (*högt*) Hvar håller munsior Alfred hus i qväll?

BÄCK. Vete hin hvar han finns — han har så många jern i elden den pojken, men han stadgar sig väl med tiden.

KNORR. Nå, hur är det . . . får han bli student, sonen din?

BÄCK. Han får så katten heller! Inte har jag varit student och då behöfver inte han bli det heller.

ERIC. Men fordringarne äro olika nu emot förr.

BÄCK. Såå ... men någon student blir han då icke ... hvad skulle det tjena till ... skulle alla mina pengar stryka till punsch och sexor och student-upptåg ... nej tack vackert!

ERIC. Men hvem har sagt att så skulle gå? Att en ung man är litet glad, det skadar inte. Farbror ser på mig ... jag har varit i Upsala och kommit oskadd derifrån.

BÄCK. Jo, jag tackar jag ... Har du inte fått hufvudet fullt af galna idéer om frihet och Gud vet ej af hvad för snick-snack ...

ERIC. Kors, farbror kan väl inte tvinga hvarken Alfred eller mig att gå in på de der gamla åsigtorna. Jag hatar alla skråordningar och monopolier ... frihet och bröd åt alla, som vilja arbeta.

KNORR. Sakta i backarne, min unge vän ... ta mig attan om det blir bättre nu för tiden än det var förr ... hvad tror han att det skall bli af en ärlig borgesman, som sitter med både gesäller och lärpojkar på gammalt rejelt vis och som betalar sina dryga contributioner till Kongl. Majestät och Kronan, då sådana pitcherstickare, som han och andra, komma med sina maskiner och fria idéer, eller hvad det kallas ... och så jernvägar och annan bråte? Jo, det bär rakt ih—te med hela Sverige.

BÄCK. Ja men gör det så ...

ANNA (*sakta*). Hvad är det värdt du talar med dem Eric, de taga ju ändå inte reson.

ERIC. Vet du inte hvar Alfred är? — Jag skulle träffa honom här.

ANNA. Gud vet hvar han är ... han är ständigt borta nu för tiden.

BÄCK. Det gör du rätt i pojke, prata du med fästmon, det passar dig bättre än att lära gammalt folk, som visste ut och in på sig innan du kunde titta. Jag

tänker låta lysa för er om söndag åtta dagar ... allt är i ordning ... ingenting behöfver göras, ty hennes hemgift har legat färdig se'n hon läste fram sig för presten.

Fru BÄCK. Det har ju ingen brådska, min vän.

BÄCK. Jag vill det, det är nog om den saken.

ERIC. Nåväl Anna?

ANNA. Det har inte lyst ännu.

Tredje Scenen.

De förre. Alfred (*något sprättaktigt klädd*).

ALFRED (*sjungande ur Don Juan*).

Källrarne öppnas vinerna flöda etc.

ERIC. Ändtligen är du då här!

ALFRED. Abens! ... nej för katten, se på gubben KNORR ... Jag tror min själ farbror gråter? Är farbror sjuk?

KNORR. Nehej — inte ännu.

ALFRED. Men farbror ämnar bli? Skjut upp det tills i morgon, så är det gjordt med ens.

KNORR. Hva — hvad säger du?

ALFRED. Jo, då bär det af.

KNORR. Hvem har sagt det?

ALFRED. Så säga de lärde.

KNORR. Har du hört något derom i staden.

ALFRED. De tala ju inte om annat.

KNORR (*vidande sig på stolen*). Jag måste ut ... jag skall gå ut och tala med ett par bekanta, jag kommer straxt igen.

ALFRED (*sjungande*).

Du bör ej fruktan bära etc.

(*vill hindra honom*) Hvart går farbror?

KNORR. Det vet jag inte ... till stjernkikeriet ... adjö så länge.

Fjerde Scenen.**De förra utom Knorr.**

ANNA. Tycker Alfred att det är beskedligt att skrämma den som är nog rädd förut.

ALFRED. Herre Gud hvad det är ledsamt att komma hem, här sitta ni alla och se hängfärdiga ut ... Är ni rädda för kometen med svansen? Jag är så glad som en lärka i skyn ... I morgon ha vi den trettonde och då får man ut sitt moderne, ty man är myndig karl och då ...

BÄCK. Är du nykter du? — hvad ämnar du göra med modernet ... det är circa 4,000, hvad skall du med dem?

ALFRED (*sjungande med recitativ*). Min far! — jag skall ... lefva upp dem!

3.

(Mel.: Jag vill ha rus.)

I morgon dag jag styr min väg så glad
Från hemmet ut uti den vida världen.
Jag reser bort ... I Odins gamla stad,
Vid Fyris våg, der slutar nöjd jag färden.
Och straxt jag skrifver in mig i nation ...
Och dricker brorskål, det hör der till ton —
Ja, vid min bål, jag der skall proponera
Och få mig hundra bröder om ej flera.

Jag läser flitigt hvarje förmiddag,
Laudatur får i alla vetenskaper;
Men hvarje qväll är jag i muntert lag,
Bland sexor, sång och glada galenskaper.
Ty glädjen ropar: Njut din verld och sjung
Ditt glada lif ... snart är du mer ej ung,
Ty hösten kommer och då har du minnet
Af ungdomsfröjder och af ungdomssinnet.

BÄCK. Hvar har du hållit hus i dag, din vettvilling.

ALFRED (*recitativ*). Min far jag var på middag.

BÄCK. Tala som folk, befaller jag dig! Hvar har du varit — svara mig!

ALFRED (*börjar åter igen med recitativ*). Borta! — Det var sannt, jag skall declamera ... Jag har varit bjuden på en delicat middag af några Upsalavänner ... (*recitativ*) Glada gossar.

BÄCK (*slår handen i bordet*). Tala, säger jag!

ALFRED. Önskar far en mera detalierad beskrifning ... så skall jag berätta att jag sedan var i sångföreningen ... Vänta ska ni få höra hur jag tagit mig ... (*sjunger ur Stradella*) Italia mein Vaterland etc.

BÄCK. Tig då en gång med skrålet! En odåga är du och en odåga blir du och till Upsala blir det ta mig attan ingen färd af ... Hvar vill du ta pengar?

ALFRED (*sjunger ur Robert*).

Du sjelf har ju sagt

Att penningar äro chimerer.

Antingen blir jag Professor eller också går jag in vid theatern ... Mitt moderne skall jag ha i morgon den trettonde Junii anno 1857 och då lefver jag på det, njuter af min ungdom, för glädjens berusande pokal till mina friska läppar ... och så ta pengarne slut och då

Säg farväl lilla fjäril åt nöjen,

Åt kurtiser, åt lekar och löjen,

Natt och dag har du brytt våra sköna.

(*starka bultningar på dörren och rop: "Vi vill tala med mästaren, få vi tala med mästarn."*)

(*Sori utifrån*).

BÄCK. Hvad nu? Ha gesäller och lärgossar också blifvit befängda (*går*).

ALFRED. Det här stöter på muntration ... Jag följer.

Fru BÄCK och ANNA. Hvad vilja de?

ERIC. Jag skall höra efter.

Fru BÄCK. Bara de inte äro uppstudsiga mot far, så att han blir häftig.

ANNA. Skynda dig, käre Eric, var nu, som alltid, vår hjälp (*de gå*).

Femte Scenen.

Fru Bäck. Anna.

ERIC (*i dörren*). Var lugn, faster ... de vilja blott fråga om kometen.

ANNA. Om deras prat egde rum, min mor ... om allt vore slut ... o, så mycket bättre det vore för mig.

Fru Bäck. Af hvem lärde min lilla flicka sig att knota?

ANNA (*kastar sömnen och sätter sig på pallen vid modrens fötter*). Icke af dig, du goda, tåliga staccars mor.

Fru Bäck. Och hvarföre är då min flicka otålig?

ANNA. Emedan jag är olycklig, emedan jag är bunden och nästan hatar mina band.

Fru Bäck. Och likväl lossas de icke. Det är din faders vilja, som trycker dig ... Anna, Anna ... du kan inte minnas när jag var ung, då bloden rusade i oroliga vågor till mitt hjerta ... de stormiga, heta böljorna ha lagt sig till ro under min långa tålmodsförning. Intet ord, ingen min får visa att ännu hos den åldriga finnes dyningen kvar. Jag lefver upp igen i dig, mitt käraste på jorden, och jag ryser vid föreställningen om att du skulle behöfva genomgå samma hårda skola.

ANNA. Och du ser då inte mamma att jag redan börjat ... Men jag vill icke vara svag ... skall jag se ödet hvälfva sin tyngd på mig utan att sträcka ut en hand för att hindra det ... Nej, mamma, jag skall handla rätt, följderna må bli hvilken som helst.

Fru Bäck. Hur menar min flicka?

ANNA. Du får se, min mor! ... jag kun ju aldrig bli olycklig fullkomligt, då jag eger en mors hjer-

ta att fly till. Hör nu, mamma, nu sjunger jag den lilla visan, som du har lärt mig och då blir jag tålig igen.

4.

(Mel.: N:o 147 af Ahlströms folkvisor.)

Fågel du lilla, klaga ej så,
 Klaga ej så
 Ej emot buren vingarne slå,
 Vingarne slå.
 Stilla du fågel qvittra din sång.
 Allt som är bundet löses en gång
 Löses en gång.

Sjette Scenen.

De förra. Eric (*utan att märkas af Anna, sedan MARIA*)

ANNA.

Hjerta du varma, klappa ej så,
 Klappa ej så.
 Frihet du vill, men aldrig kan få,
 Aldrig kan få.
 Förrän en gång likt fogeln du far
 Högt emot skyn, mot himmelen klar
 Himmelen klar.

(*gömmet hufvudet i hennes knä, Eric räcker Maria handen, de se på hvarann*).

Fru Bäck. God afton lilla Maria ... Det var så längesedan jag såg dig.

ANNA. Maria här ... och du Eric ... Du ser så strålande ut, Maria, och Eric är så sorgsen ... Nu ... hör nu noga på hvad jag säger, ty det är viktigt ...

Fru Bäck. Hvad ämnar du min lilla Anna?

MARIA (*för sig*). Hur skall jag kunna fullgöra mitt uppdrag att pröfva ... hon är så underlig i qväll, min stackars lilla Anna.

ANNA. Jag har tänkt efter hvad det vill säga att vara bunden och att vara fri ... Jag känner att jag är

fri, att jag icke kan låta en annan befalla öfver mitt hjerta och mina känslor. Eric ... min vän, vi äro båda för goda att låta sammanlänka oss af någon beräkning ... fria skulle våra hjertan kanske funnit hvarandra ... bundna känna de blott sina band (*tar af sig ringen*) Se här din gyllne frihet åter.

ERIC. Anna ... jag kan ej ... jag inser att vi båda handla rätt ... men din far, din mor?

ANNA. Min mor ... se Eric, det är till henne jag flyr, öfvertygad om att hon gillar mig ... Tror du ej att jag har sett huru du nu i många år varit fästad vid min kära Maria, ja, alltsedan vi alla voro barn och detta år, som vi hycklat kärlek ... har hon ju flytt dig och oss och du har suttit blek och grubblande vid min sida. Nu kunna vi alla träffas med barndomens glada vänskap.

MARIA. Anna ... du vet då icke att han aldrig kan bli annat än min vän, att mellan oss ligger ett ööfverstigligt hinder.

ANNA. Du menar din fars motvilja ... det hindret är stort, men icke ööfverstigligt.

5.

(Mel.: Hvad den är säll, som i sin egen hydda.)

Tro först på lyckan, sedan handla våga,

Med blicken stadigt fästad på ditt mål.

Ej fördomar och andras maktord fråga —

Din egen lycka bygg, då storm den tål.

Var tyst, var trogen, dölj du djupt din lycka

Ej någon dödlig ana bör dess namn.

Den skall du fast intill ditt hjerta trycka

(*lägger deras händer samman*)

Och aldrig skilja från ... din trogna famn.

MARIA.

Men om ett långt farväl oss ödet bjuder?

ANNA.

Med hoppets blickar mot din framtid se,

MARIA.

Blott hoppets ton i våra hjertanljuder,
Vi skåda lugnt emot det kommande.

ALLA.

Blott hoppets ton etc.

Sjunde Scenen.

De förra. Bäck.

BÄCK. Jo, det här är månljust ... Nu ha de blifvit galna allihopa ... Men tänk om det vore sannt ... tänk om de ha rätt ...

ALFRED. Visst ha de rätt ...

BÄCK. Der stå de nu alla och vilja inte arbeta ... de äro alla i den största förskräckelse ... och jag sjelf ... Hör du, Eric du, hvad tror du?

ERIC. Att här finnes ingen fara ... Ser farbror, år 1819 i Juni månad stod jorden så nära en komet, att hon gick igenom hans svans.

BÄCK. Gick hon igenom svansen på honom? Det var väl sjelfva skam ...

ERIC. Och led icke den ringaste skada deraf.

BÄCK. Ja, men nu ser du, den här lär vara alldeles hiskelig ... Känn efter Eric om jag inte börjar kallsvettas ...

ALFRED. Se så far, lugna sig ... Låt oss tala om annat. God afton, min nådiga fröken, är fröken också rädd för kometen?

MARIA. Rädd? hur skulle jag kunna vara rädd ... jag förmodar att räddsla för en komet endast kan intaga oupplysta och obildade menniskor.

BÄCK. Bilda mig hit och bilda mig dit ... Den kommer, ska jag säga henne, den kommer.

MARIA. Och likvisst tviflar jag. (*skrattande*) Får se hvem som har rätt. Hur kan äldermannen låta inbilla sig dylika barnsagor, det är ju att vara bra lätt-trogen.

BÄCK. Lättrogen ... det är min själ inte jag ... och bevis derpå är att jag inte förrän just nu har kunnat fått det i min tro.

ALFRED. Vi skola inte tala derom nu, kära far. Jag skall berätta far hvad jag hörde på en föreläsning i går ... Vet far att detta huset var under medeltiden den så kallade St. Gertruds Gillesstuga, der vigtiga rådslag höllos om lif och kronor, af Alf Grenerot och tyskarne.

BÄCK. Ja, se på den tiden hade jag velat lefva ... då steg inte pojkar upp och höll tal, inte, utan en gammal man ärades och då skrek man inte hit och dit om bildning, utan alla voro lika bra, jo, det var herrliga tider.

Fru BÄCK. Som du nog skulle önska dig ifrån, om du nu kunde se dem.

BÄCK. Nej, det skulle jag visst inte ... hvad katten går det åt Anna, hon har lipat igen. Hör på, du Eric, är du inte som du ska emot henne?

ERIC (*som talat med Maria*). Bästa farbror! ...

BÄCK (*härmar*). "Bästa farbror," — hvad sa jag ... det är inte helt ... Det hör då också till våra dagars dumheter de här långa förlofningarne och det fördömda kärlekspjunktet ... Hvad har du gjort vid din fastmō, efter hon gråter?

ERIC. Jag? Ingenting farbror, men ...

BÄCK. Inga men ... tala rent ut. Du understår dig väl inte? — Kom ihåg att det är min dotter och att jag är minsann inte att leka med.

MARIA (*sakta till Anna*). Hur skall detta sluta? Jag riktigt darrar.

ANNA (*lika*). Och jag är alldeles lugn.

BÄCK. Susanna, hvad har du på hjertat, du står och ser så förskräckt ut.

Fru BÄCK. Bästa Bäck ...

ANNA. Jag vill svara sjelf, min far.

BÄCK. Ser man på bara . . . Nå, hvad har hon emot sin fästman, Eric der borta?

ANNA. Mot Eric? Ingenting min far . . . Någon fästman har jag icke. (*visar honom sin hand*) Som ni ser är jag fri.

BÄCK (*rasande*). Och detta säger hon mig rakt i ansigtet.

ANNA (*med lugn*). Ja, min far . . . det är jag, som helt nyss upplöst denna förening, emedan den var knuten af tvång och emedan jag ansåg det förnedrande att ännu ytterligare låta leda oss mot vårt bättre medvetande.

BÄCK. Och du Erik . . . Jaså, du står och pratar persilja för nådig fröken . . . Der ha vi det! — Jaså, du vill högre än vingarne bära . . . Jo, det har man för det man låter sådant der uselt herrskap bo i sitt hus . . . nej, bort med hela kånkarongen och det i morgon dag.

MARIA. Herr ålderman . . . Jag går, men jag skall skicka dem, som kunna tala i mitt ställe.

ALFRED. Följ fröken, min mor!

BÄCK. Du stannar, Susanna!

MARIA. Jag ber, ingen oro för min skuld.

Åttonde Scenen.

De förra utom Maria.

BÄCK. Jo, det är hyggligt . . . När blef du myndig, min dotter?

ANNA. Om lagarne ännu binda mig, min far . . . känner jag mig dock fri och vet att ingen makt på jorden kan tvinga mig . . . intet tvång min far, ingen hårdhet . . . kärlekens makt kommer alltid att skipa sin lag, men tvånget upplöses, Gud vare lofvad, allt mer och mer.

ALFRED. Tag mig i famn, min syster, . . . du är en bra flicka.

BÄCK. Jo, du har uppfostrat dig en skön dotter, fru Bäck, ... men vänta, vänta bara, skrattar bäst som skrattar sist ... De der lärorna har hon fått der uppe hos kaptenens ... Om dessa gamla murar kunde tala, de skulle gråta öfver förderfvet nu för tiden ...

ALFRED. Misstag, min far ...

ERIC. De skulle just kunna dömma om framåtskridandet, farbror ... om frihetens seger ibland okunighetens alla dimmor.

BÄCK. Jag är alldeles rasande och just för att allt är så upp- och nedvändt, så tror jag att det är på världens yttersta tid.

ALFRED. Hvarföre skall far bråka sin hjerna med den dumheten ... Hör nu far, nu tala vi om något annat ... Jag hörde också att i Carl den Elfte's tid beboddes detta huset utaf en mycket mäktig herre, som egde qvar blott detta hus efter reduktionen, då alla adelns många gårdar och egodelar indrogos till kronan.

BÄCK. Ja, den som då hade lefvat! — Det var andra tider, det var kung som hette duga det ... Då vågade min själ ingen mucka.

Nionde Scenen.

De förra. Knorr (*alldeles förstörd, utan hatt*).

KNORR. Ja, det är sannt ... (*pustar*) I morgon bittida klockan 5 ... Bror Bäck ... jag arme, syndige man ... Gud vare min själ nådig ... det kommer att ske fem på slaget ... jag har hört det af så många ...

BÄCK. Hvad säger du?

KNORR. Jo, då är domens dag ... Herre Gud ... den store domsens dag, då domsbasunen ljuder ... och getterna skiljas från fåren ... Ack, den som finge räknas bland fåren!

ALFRED. Var säker derpå, farbror!

KNORR. Det kan jag inte, barn ... jag undrar hur de ha det i Throsa ... jag som reste hit för att lugna mig ... jag arme man, här är ju lika mycken vånda.

ALFRED. Så tala då lugn för dem, du Eric.

ERIC. Jag har ju talat mig trött derute ... hvar-till gagnar att tala mera?

Tionde Scenen.

De förra. Mamsell Tarlatan (andfådd, kastar parasoll och pirat på bordet).

MAMSELLEN. Nå mitt herrskap, ... hvad säger ni om våra tider?

KNORR. Di ä' rysliga, mamsell.

BÄCK. Jag vet inte rätt hvad jag skall säga, men nog lutar det till sin undergång.

MAMSELLEN. Och sådana förskräckliga händelser, som hände, mina vänner ... Vänta, jag får bara lof att lossa på hattbanden och sätta mig.

ALLA. Hvad är det?

MAMSELLEN. Jo, här har kommit en mormon-chef från en af amerikorna och han går omkring och lockar oskyldiga flickor i sina snaror ... han har försökt med mig, men hans illfunder strandade mot min dygd, mina vänner.

ALFRED (*till Eric*). God smak hade han.

MAMSELLEN. Och menniskor lefva som de voro galna, ... fröken deroppe har den ena kärleksbiljetten på den andra att besvara ... liggande på fadrens skrifbord, mitt herrskap, och sonen den är död.

ALFRED. Död!

ANNA. Död! (*lutar sig mot modren.*)

MAMSELLEN. Jaha, han är död ... lycklig han ... vi ha det igen vi stackare.

ERIC. Maria ... kärleksbiljetter ... det är eländigt förtal.

ANNA. Knut, död ... min barndomsvän ... mitt käraste minne ... Låt mig gå ut, min mor (*de gå*).

MAMSELLEN. Och i morgon klockan 5, då är allt slut ... Kors, jag tror lilla mamsell Anna tog illa vid sig, ... ja, hvad hon höll af den gossen, stackars litten ...

BÄCK. Låt honom vara der han är ... jag vill inte höra talas om sådana der tragedi-romaner.

KNORR. Ack, mamsell, mamsell ... hvad skola vi göra, vi arma varelser?

MAMSELLEN. Jag har bedt en god vän vara hos mig i natt ... ensam vill jag inte vara ... vi skola läsa och sjunga så länge vi förmå ...

BÄCK. Eric sa något om att vi en gång gick igenom svansen på honom.

KNORR. Åh, låt inte pojkarne inbilla dig strunt.

MAMSELLEN. Jaha, se det är just med svansen, som han gör det.

KNORR. Med svansen!

MAMSELLEN. Jag måste in till mig ... farväl ... tänk att kroppen förgås, men själen lefver ... tag och läs något, herr Knorr.

KNORR. Adjö mamsell ...

Elfte Scenen.

Bäck. Knorr. Alfred. Erik. Fru Bäck.

Fru BÄCK. Mitt stackars barn ... hon har så länge lefvat för sitt barndomsminne.

ERIC. Får jag gå in till Anna, faster? Jag vet att jag kan lugna henne.

Fru BÄCK. Jag tror ej att du kan det mer än jag, men gå gerna in.

KNORR. Hur mycket ar klockan? Det börjar mörkna ... det lider mot slutet ... jag har ingen ro att läsa.

BÄCK. Laga att vi få in ljus. (*fru Bäck går*)
Hvad skola vi taga oss till?

KNORR. Jag har skaffat mig opium och det tar jag in.

BÄCK. Och jag tar mig en tuting. (*fru Bäck kommer in med ljus*) Sätt dem här (*går efter glas och flaskor*).

Fru BÄCK. Ämnar du inte gå och lägga dig?

BÄCK. Nej, tack skall du ha . . . Går du och lägger dig?

Fru BÄCK. Det gör jag visst, min vän.

ALFRED (*sakta till frun*). Det var en välsignad sak det här . . . annars hade denna qvällen inte aflupit så fredligt. (*högt*) Nej, god natt far — gå och lägg sig! God natt farbror Knorr, lycka till!

BÄCK. Går ni . . . ni kunde gerna dröja här.

KNORR. Inte lägga de sig väl ändå?

ALFRED. Jo det tänker jag visst göra.

KNORR. Men det är allt att trotsa, det!

ALFRED. Den synden kan jag bära . . . Nu ser far hur trygga vi äro och orsaken är att vi veta bättre, än att vara rädda för ingenting. (*De gå ut samma väg*).

Tofse Scenen.

Bäck och Knorr.

BÄCK. Att de kunna vara så lugna . . . det är allt bra besynnerligt. Skål bror!

KNORR. Jag tror jag tar opium!

BÄCK. Nej, tag du det här glaset . . . Klockan är . . . tolf . . .

KNORR. Tyst, hörde du ingenting besynnerligt?

BÄCK (*klingar med honom*). Nej, ingenting . . .
Hvad hörde du?

KNORR. Ingenting ... jag bara tyckte ... Känner du ingenting i luften!

BÄCK (*vädrar*). Jag tror det osar svafvel ... ja, här osar något gement (*de dricka*).

KNORR. Det var min tupé, som kom nära ljustet.

BÄCK. Drink bror, det stärker krafterna ... Jag tror det blåser?

KNORR. Törs du se ut genom fönstret?

BÄCK (*dricker*). Åh, nog törs jag, men jag vill inte. Se ut sjelf!

KNORR. Svansen du, svansen, nej jag vågar nå gu inte ... Kors, jag kan inte hålla upp ögonen ... jag skall blunda ... tre minuter bara.

BÄCK. Nej, se här, drink, håll dig vaken. Låt oss tala med hvarann. Det var ju bra märkvärdigt att här har varit Gillestuga ... den som hade varit med då ... det hade varit bättre än dessa usla tider ... Men fast jag hade heldre lefvat på Carl den Elftes tid. Hvilket ville du?

KNORR (*i sömnen*). Sva ... sva ... svan .. sen.

BÄCK (*med fasa*). Han sofver ... jag känner en tryckande tyngd öfver hufvudet, som bly i ögonen. (*half-sofvande*) Ja ... jag vill gå i gillet — tacka vill jag Carl den Elfte ... det är en usel tid ... vi ... lef ... va ... i (*somnar med hufvudet mot händerna, Alfred kommer in*).

Tredje Akten.

(*St. Gertruds Gillestuga. Mörka väggar, prydda med stridsvapen. Tråbord och bänkar. På ett bord en stor silfverkanna och stänkor af trä och silfverbägare. I en niche vid venstra avantscenen St. Gertruds bild, belyst af en brinnande lampa.*)

Första Scenen.

(*Alf Grenerot och Hättebröder sitta kring ett bord och dricka. De äro alla beväpnade och klädda i harnesk under mörka kåpor, hufvudet betäckt af svart hätta, döljande deras stålhusvor. Bäck står förvånad vid dörren. Ett par småsvenner ifylla bägarne.*)

ALF GRENEROT (*reser sig från bänken*). Och nu vilje vi temme en schkål fer den hochgellebte König Albreckt! Schkål meine brüder! Ned med Margarethe och hennes gesellschaft.

FÖRSTA HÄTTEBRODERN. Ned med Margaretha ... Vål taladt, Alf Grenerot. Hon kan stanna i Sorö hos sin Abbot ... det kan jag som ärlig svensk icke förmena.

ANDRA HÄTTEBR. Ja, de ärlige och redlige svenske män, de äro snart utaf danske ök nedtryckte.

ALF. Det kan jamen vere like godt ni schtelle er under oss tydskar ... vi petale edre tjenste ... König Alprech ist ein brav Herre. Mere mjöd und kirsedrank i våre remmere. I tenne nacht schäll det röde plod flyte i schtrömmer und de hunderne schola prinne som sticker und schträ.

TREDJE HÄTTEBR. Schkål våre medhjelpere! Det schkall bli en schen prase på Kåpplingeholmen ... (*får se Bäck*) Ver ist der man?

ANDRA HÄTTEBR. Hvadän kommer du och ho äst du?

BÄCK. Jag vet inte hur jag kommit hit ... Jag förmodar att jag är i hedervärda bondeståndet eller högvördiga prästeståndet.

TREDJE HÄTTEBR. Hvad prater du fer schmörje?

BÄCK (*rädd*). Jag förmodar det är jernvägsfrågan, som kommer rikets ständer att vaka i natt.

ALF (*går emot honom*). Du bist ein ferräder...

BÄCK. Nej, jag är en ärlig borgare, som ordentligt betalar min skatt och mina kontributioner.

FÖRSTA HÄTTEBR. Albrekt eller Margaretha?

BÄCK. Albrekt eller Margareta (*stirrar på dem*).

FÖRSTA HÄTTEBR. Till hvilken hör du?

BÄCK. Det förstår jag inte, men Eric, min brorson säger, att den bör gå norr om Mälaren, men det lär de inte vilja på Riddarehuset ...

ALF. Hohl mich der Teufel wenn ich fer-schtehe ...

FÖRSTA HÄTTEBR. Säg hvadan du kommer och hvilken konung du erkänner för din rättmätige herre.

BÄCK. Gud bevar mig ... hvilken skulle vara min herre annat än Hans Kungeliga Majestät Oscar I, Sveriges, Noriges, Göthes och Wendes Konung.

TREDJE HÄTTEBR. Ist das Wahnsinn oder Argwohn?

ALF (*kastar af sig hättan och drar sin sabel, de andra likaså*). Tu kommer hier icke från mit lif!

BÄCK (*faller på knä*). Skona mitt usla lif, nådige herrar!

ALF (*sätter svärdspetsen mot hans bröst, de andra likaså*). Tu schkall schvere och ferbanne tin usle själ på att fertige hvad du hört und sett.

BÄCK. Jag svär!

ALF. Vid jungfru Maria und alle Heiligen? Vid Purgatorii alle pine und plagen ... vid hämnd af påvens pann und ferpannelse schwär!

BÄCK. Jag svär! Ursäkta att jag frågar ... Är det fråga om den der religionsfriheten?

ALF. Du får ej fråge tin hund ... tu schkall pare lyde.

BÄCK. Ja, jag skall lyda.

ALF. I tenne nacht schallt sextio Schvenske borgere lefvende prentes på Kävplingeholmen fer teres opproriskhet mot tin schtränge, men nådige herre, König Alprecht.

BÄCK. Hvad säger ni?

ALF. Vill du lefve med oss eller tō med tem?

BÄCK. Jag vill lefva och tjena mina nådiga her-rar.

ALF. Tu schall förschvere all gemenskap med Munkedejan Königin Margarethe och hennes folk, tu schkall tjene oss med lif und plod ... Schwär!

BÄCK. Jag svär!

ALF. Und nu bist tu en af våre und har fire års affat fer alle tine store, store und förshräcklige synder ... tett plod tu krefver fer oss ... schall icke komme öfver tig. Schtå opp ... vi vilje tricke tig till (*fattar den stora kannan, de andra fatta små bågare*).

6.

Chör.

(Mel.: N:o 297 Nordiska Folkvisor.)

Så vilje vi dricka Rawel Barkares skål
 Och hafva broder Håkansson i minne.
 Rawel Barkare dricker Rasmus Harpare till,
 Det bästa han kan och gitter:
 Rawel Barkare, Rasmus Harpare,
 Stefan Skinnare, Jockum Bryggare,
 Jost Nälmakare, Jon Hattmakare,
 Bengtsson Böttare och Truls Sylare,
 Jöran Målare, Nils Tunnbindare,
 Clas Skomakare, Lasse Bakare,
 Tage Dansare, Jerken Krögare,

Håkan Gnidare, Jan Kalkbasare,
 Petter Skräddare, Lasse Svarfvare,
 Nisse Snickare;
 Vi drickom Bjerga by,
 Så dansa vi alla på klamparne nu.
 Trallalala, Trallalala, Trallalala!

(*De klinga*).

ALF. För in fångarne!

BÄCK (*för sig*). Jag dör af ångest.

ALF. Se efter hvad tiden kan lida!

FÖRSTA HÄTTEBR. (*går till ett timglas*). En timma öfver midnatt!

Andra Scenen.

De förra. Gunild (*fängslad*).

ALF. Gör tin syndabekännelse, tu schkalt töden tö! Tu schkall tö utan prest och skriftermål.

BÄCK (*för sig*). En fången qvinna.

GUNILD (*kastar sig ned för helgonbilden*).

7.

Se du neder i mitt hjerta,
 Der bor kärlek blott
 Till mitt land och till den vännen,
 Som jag unnar godt.

Trygg jag möter dödens plåga,
 Skydda Gud, mitt land!
 Låt dess folk en gång få lösas
 Utur tvångets band!

ALF. Tu hafver älskat en af tin faders fiender och terföre öfvergifvit tin ed. Derföre sckkall tu med ferräderen pennes och pines.

GUNILD. Nåd, min far! detta land är ju min moders hemland, skall jag förråda det, skulle jag locka den jag kär hade i edra snaror ... jag skulle då icke vara menniska.

ALF. Vi hafve äntå fått ten ferråderen ... För in te andre.

Tredje Scenen.

De förra. Petter Ålänning och Albrekt Karlsson (*fängslade*).

ALB. KARLSSON. Gunild, min hjertelig kär!

GUNILD (*sträcker händerna emot honom*). Min aldra käraste!

ALF. Ten töd ni värde ären väntar er nu!

ALB. KARLSSON. Men först ett ord till dig, du tyrannens blodiga bödel. Svenske mäns rena och oskyldiga blod komme öfver edra hufvuden ni svarte hättebröder och ni Svenskt födde, som edra dyra pligter glömmen.

PETTER ÅLÄNNING. Falskeliga hafven J handlat emot oss ... full af svek var den förlikning, hvartill J kalladen oss på Rådstugan, J tyske legodrängar. Vårt land hafven J utarmat, de redliga Svenskar lida nöd, och J pryden eder i Sindal och blyant och låten pipare och bombare leka för eder vid edra gudlösa tidsfördrif.

ALF. Tig ... Schlå ihjel den hunden om han vill öppe mun.

BÄCK. Tala du, du behöfver inte krusa den der äppeltysken (*de gripa tag i Bäck*).

FÖRSTA HÄTTEBR. Fängsla den förråderen ... Till Käplingeholmen med dem.

BÄCK. Låt qvinnan vara ... Blygs ... det är ju din egen dotter. Qvinnan skall bli myndig, det har min kung sagt och det har stått i Aftonbladet och Svenska tidningen.

TREDJE HÄTTEBR. Hvad pratar du för schmörje?

BÄCK. Hvad har jag kommit bland för tjufvar och skälmar? Hvar är jag?

TREDJE HÄTTEBR. Tu är pland tem, som schole läre dig mores.

BÄCK. Jag frågar er hvad ni ä för ena rabulister?

TREDJE HÄTTEBR. Rapulister?

ALF. Fängsla ten krapaten ... han talar ju galenskaber ... Nu ger er pön och seden pörje vi plodpadet.

S.

ALLA (*gå till helgonbilden och göra korstecknet*).

Ave cœli regina

Ave dulcis Maria

Mater Amata, intemerata

Ora pro nobis!

ALF. Pris och lof ske den heilige Gertrud ... till Kåpplingeholmen nu.

BÄCK. Nåd — nåd — nåd nådige herrar!

ALF. Tu schkall tö ...

BÄCK. Nåd!

ALF (*utan att höra honom*). Tu heilige St. Gertrud! — vi schkole gøre tenne tag i Junius ettusende trehundra och åttationio efter Christe pört till enherderstag fer tig.

BÄCK. Ettusen trehundraåttationio! — 1389 ... Hvar är jag?

Chör.

Ave cœli regina etc.

Sjerde Akten.

(En försal hos Baron Lichtone. I fonden en dörr, vid hvilken tvenne pager vakta små sacklor — nära fonden en trappuppgång — till venster en dörr, till höger fönster.)

Första Scenen.

Bäck bland Lichtones tjenare och tjänarinnor.

9.

Chör af tjänstfolket.

Den klara solen rinner opp,
Allt öfver ond och god,
Allt öfver sorg och öfver hopp.
Och knot och tålmod.
Men tag den dag Guds godhet ger
Den kommer aldrig mer.
Som ögonblicket bort den far
Guds godhet stannar kvar.

FÖRSTA TJENARINNAN. Ja, man må väl bedja i denna usla, förderfliga tid. Jag är rädd att bara somna ... Ho kan veta hvarest man kan komma innan morgonen.

FÖRSTA TJENAREN. Det kunde väl hända Elsa att hon flög af genom skorstenen och for med satans farmor till gästabud i Blåkulla.

FÖRSTA TJENARINNAN. Tala icke så lättsinnigt, käre Bengt ... Prester och lärde herrar skonas ju inte från djefvulens hiskeliga anfäktelser ... barnen i vaggan äro ju delaktige i Belzebubs förbund och lära sig att förvränga "Fader vår" och tron, att förbanna himmel och jord och minne och sinne och jordens frukt och gröda och Guds ords tjenare ...

ANDRA TJENARINNAN. Ja, här är ett gräseligt spektakel ... Det är väl om alla dödsdomarne, som de

tala deruppe på slottet . . . Hans höggrefliga nåde har ju varit der hela långa natten . . . och nu är det snart dag igen . . . hanen gol nyss. De ska ju aflifvas både på Gråmunkeholmen och på Klara gårde?

ANDRA TJENAREN. Hur många är det som ska dö?

FÖRSTA TJENAREN. Sexton, de ha alla varit i Blåkulla, skärthorsdags natt.

ANDRA TJENAREN. Jag undrar hur der gick till.

FÖRSTA TJENAREN. Det vet väl han Göran Kammartjenare, som får vara inne och hjälpa hans höga nåd af med skor oah strumpor.

ANDRA TJENAREN. Det kunde väl hända . . . men det är så vanskeligt att bara tala om det.

ANDRA TJENARINNAN. Åhnej, tala han Göran . . .

ANDRA TJENAREN. Måtte himlen bevara oss och måtte den bönen vara beden i en god stund. Ja, det är så, att de, som hafva bekänt, förtälja, hurusom trollpackan lockade dem, små och stora och for af med dem genom luften, sedan de alla voro församlade utanför Skanstull vid galgaacken och så flögo de af genom mörka natten; men djefvulens smörjehorn det lyste klart som solen och då hon kom till kyrkotornen, så gnagde hon malm af klockorna och kastade i sjön och bad att deras själar inte skulle komma närmare Gud än malmen till klockan.

ALLA. Gud bevaré oss!

ANDRA TJENAREN. Och så när de kommo fram till Blåkulla, så sken fans palats som rödaste eld och så gick man in och fanken sjelf satt vid bordet och söp och mönstrade dem och skref opp deras namn med deras blod . . . och sen så blef der gästabud och hin håle spelade med svansen . . . Det har de lärde herrarne läst upp för kungen på slottet.

BÄCK. Svansen! — Det är klockan 5, som det skall ske.

ANDRA TJENAREN. Nej, klockan 4 . . . Hvad är du för en?

FÖRSTA TJENAREN. Se, så kortklippt han är i håret ... Hvem är ni?

BÄCK. Jo, jag är en som har bättre reda på mig än du ... Inte kan han spela med svansen inte, men han tänder eld på oss med den, det gör han.

ANDRA TJENAREN. Hur vet du det?

BÄCK. Skall inte jag veta det?

ANDRA TJENAREN. Hör ... hör ... han är en af satans följe ... Spring efter kapellanen, Bengt.

BÄCK. Hvad ä ni för råa tölpar ... hvar är jag?

FÖRSTA TJENARINNAN. I vår nådige herr grefves hus, det är hans vapensköld, som sitter öfver dörren. ... Är du af Gudi eller djefvulen, du rysliga menniska?

BÄCK. Så enfaldiga ni äro ... ni tro väl på trolldom, edra stackare?

FÖRSTA TJENARINNAN. Visserligen, du onde ande, kan du skada människors barn, men vår gode kung har låtit befalla att i alla landsens kyrkor skall man anropa Guds bistånd mot dina illfunder ... du svarte satan.

BÄCK. Jag är Skomakare-ålderman!

ANDRA TJENARINNAN. Det kan du nog vara, det också, och göra skor åt hins becksfötter (*de fly rädda i ett hörn*).

BÄCK. Äro ni rädda för mig? ... Hade jag min spannräm här, så skulle jag min själ ge er jag (*rusar mot dem, de fly alla*).

Andra Scenen.

Bäck, sedan Lichtone och Tjenstefolk.

BÄCK. Sådna nöt ... Di ä galnare än Knorren. ... Hvad kan det vara för pack man har råkat ut för. ... Man måste opp för den här trappan (*går upp men stannar i trappan, fönndörrarne öppnas och Lichtone, i lysande hofskrud, inträder. Alla rusar till sina platser*).

LICHTONE. Här i mitt hus ... det är omöjligt.

FÖRSTA TJENAREN. Jo, stränge, nådige herre ...
Vi sågo honom allihopa.

ANDRA TJENAREN. Skona oss, ers höggrefliga nåde, ... låt oss inte komma till Rätten ... men vi sågo den lede frestaren lifs lefvande och han var förfärlig!

FÖRSTA TJENARINNAN. Jag darrar i alla leder ...
han var alldeles hisklig.

LICHTONE. Här inne i rummet ... Jag ville väl se honom.

ANDRA TJENAREN. Ack, ers höggrefliga nåde, der hjälper det föga att som ni vara ansedd för den starkaste i vår store konungs armé ... Hin håle snärjer alla i sina garn.

LICHTONE. Och ni sågo honom alla?

ALLA. Ja, eders höga nåde.

LICHTONE. Hur mycket det smärtar mig, jag måste dock inberätta saken ... Här skall strängeliga undersökas.

ALLA. Gud nåde oss ... då bli vi brända allihopa.

LICHTONE. De med djefvulen besatte skola utstrykas ur de lefvandes antal.

BÄCK (*nedkommer*). Ä' ni rakt galna?

ALLA. Der är han — der är han ... hjälp — hjälp!

BÄCK. Seså var lugna ... Jag är skomakare har jag sagt ... jag går och går och vill ut ur detta dårhuset.

ALLA. Skomakare!

FÖRSTA TJENAREN. Ack, det är den olycklige Jerusalems skomakare ... Gud nåde oss, nu är det väl slut med världen.

BÄCK. Ja, klockan fem i dag är det slut.

ALLA. Hvad säger han?

Tredje Scenen.

De förra. Kapellanen (med messbok).

LICHTONE. Mitt hus är en jemrens boning . . . Läs prest!

KAPELLANEN (ställer sig bland de andra).

10.

(Mel.: Nordiska Folkvisor N:o 228.)

J mörksens makter alla,
Jag himlen vill åkalla
Mot svartan afgrundsmakt.
Min själ jag icke säljer
Om djefvulen mig quäljer
Och knyta vill sitt pact.

(Under sången draga alla sig förskräckte bort.)

(BÄCK flyr återigen till trappan.)

(KAPELLANEN ser sig omkring.)

Fjerde Scenen.

De förra. Sigrid.

SIGRID. Hvad är på färde?

KAPELLANEN. Jag vet ej . . . jag vet ej om hela världen är galen eller om det endast är jag, (*faller på knä och kysser hennes klädning*). Om den ramlade, denna galna verld, jag skulle icke röra mig ur stället . . . jag skulle ligga här qvar och gå från jordens salighet till himlens.

SIGRID. Du talar så — som icke Andans män få tala.

KAPELLANEN. Det var ju för din skuld, för att få vara nära dig, som jag vigde mig åt dödsberedelsens kall . . . det var för att quäfva hvarje misstanka, för att lägga det svarta bårtäcket öfver mina förhoppningar. Nu se dig kring, står icke hela landet under inflytande af dessa galna inbillningens fasor. Okunnigheten mördar och bränner och dess dystra väg heter

blod och förstörelse ... Se der en fördom, tusende andra återstå — och en af dessa ligger mellan dig och mig ... Jag, din like inför Gud, är bondsonen inför Guds barn och du, du, denna själ, som jag väckt åt mig ... du är Baron Robert Lichtones höga dotter och vår kärlek är ett brott.

SIGRID. Fly — fly i denna dag ... må straffet endast drabba mig ... Ja, min älskling, fly!

II.

KAPELLANEN.

O, fly med mig, jag beder,
Fly bort från kulen nord!
Hvart helst oss ödet leder,
Nog finns en fläck på jord,
Der trogen kärlek blomstrar fri
Förutan tvång och tyranni.

SIGRID.

Ack, hämden skall oss hinna
Hvart heldst vi oss bege.
Vi få i tysthet brinna
Och ingen skall det se.
Och tusen lida såsom vi,
Tills en gång världen blifver fri.

BÄCK. Bry er inte om hvad de säga ... Gift ni er ...

BÅDA (*förskräckte*). Hvem är ni?

BÄCK. En fattig syndig människa liksom ni, det syns väl på mig?

KAPELLANEN. Ja väl, men få de tag i dig, så är du dödens.

BÄCK. Jag skall väl akta mig ... Men gift dig med henne.

KAPELLANEN. Jog är blott ofrälse ... mig väntar sedan döden, då allt blir upptäckt. — Jag borde fly, men jag står här ändå.

BÄCK. Det var fasligt ... jag har lust att gifta min son med en adelsdam ... och tag mig hin om

han hvarken skall behöfva rymma eller låta döda sig.
(*Sorl och rop från gatan, ett starkt rött skimmer
inströmmar genom fönstren*). Hvad är detta?

KAPELLANEN. Folket sorlar och skriar? se flam-
morna från bålen, der de arma brinna, — de stiga
mot himlen och ropa om upplysningens sken åt jordens
barn . . . Ve — ve — de arma offren vrida sig i förtviflan
och likväl är det nu sexton hundra sjuttiofyra år sedan
Christus, verdens ljus, föddes! (*eld från facklan vid
dörren fattar i väggarne.*)

SIGRID. Eld! Eld!

KAPELLANEN. Eld utom och inom mig . . . Kom
min brud! (*sluter henne i sina armar.*)

BÄCK. Verlden förgås! Verlden förgås! (*eldskenet
utifrån och flammorna inom tilltaga under musik.*)

Femte Akten.

(Samma rum som i andra akten. Solljuset bryter in. På bordet, vid hvilket Knorr sitter sofvande, stå ljusen nedbrunna. Bäck ligger sofvande på golffet ett stycke fram på scenen.)

Första Scenen.

Bäck. Knorr (båda sofvande). **Anna** (inkommer tyst och utbreder en duk på ett bord till venster.)

ANNA. De sofva ännu ... Och jag vågar inte väcka far, ehuru han ligger på golffet ... Vår värld består ändå helt lugn och dansar som vanligt och jag är glad och nöjd att lefva, ty han lefver ju ... men bryr han sig om min tro? han har väl sett så många skönheter derute, så att lilla stackars Anna Bäck är alldeles glömd ... och jag var ju bara barnet när han reste ... Nu undrar jag just hurdan dag vi få i dag, då far vaknar från sin hårda bädd ... Stackars far! han pratade och pratade här i natt med Alfred, den stollen ... Kanske inte kaffebordet, min käre bror till ära, är fiffigt? Skulle tro det ... med blommor och blad ... Stackars gosse, om jag vore rik, så skulle han få komma till Upsala ...

Andra Scenen.

De förra. Fru Bäck (i dörren).

FRU BÄCK. Är pappa vaken än?

ANNA. Nej, ingen af dem ... Tyst, nu rör han på sig ... Han vaknar nu.

BÄCK (reser sig häftigt). Det här är min sista stund.

FRU BÄCK. Sansa dig, min gubbe.

BÄCK. Hvem är du?

Fru BÄCK. Susanna, din hustru!

BÄCK. Hvad ha vi för dag och år?

Fru BÄCK. Det vet du väl, den 13 Juni, den rysliga olycksdagen och klockan är sju.

BÄCK. Trettonhundralet eller sextonhundralet?

Fru BÄCK (*leende*). 1857, min vän.

Tredje Scenen.

De förra. Eric och Alfred.

ALFRED. God morgon! vill ni se på en myndig karl!

ERIC. Nå, farbror?

BÄCK. Ja, jag vet inte om jag lever eller är död ... och världen är sig lik ... Alldeles som då jag somnade ... ljusen ha brunnit ned och glasen och Knorr ... Knorr ... Knorr! vakna du ... vi leva ... världen är likadan ... men fan så konstig känner jag mig ... Jag är alldeles lifs levande och jag har hållit på att bli både mördad och bränd. (*för sig*) Gillestugan ... (*ser sig förundrad omkring*) Hexorna! ... Jag har väl drömt alltsammans ... fan så konstigt är det, Knorr.

KNORR (*gnuggar sina ögon*). Hur är det? Hvar är jag?

BÄCK. Jo, du är i denna världen, bror ...

KNORR. Jag undrar hur de ha det hemma i Trosa?

ERIC. Lika bra som vi ha det här.

BÄCK. Det var en besynnerlig natt, den här.

ALFRED (*till Eric*). Eric du ... vet du att gubben far hade tagit sig till bästa i natt och var så der i halfsömn, då jag gick in för att se om ljusen och jag satte mig ner och skulle lugna honom och målade ett par fantasitaflor från gamla dar, och tänk du, att han både frågade och svarade och sprang upp, men slutli-

gen bar det omkull der ... Gubben Knorr, han sof som en stock hela tiden.

KNORR. Har ingenting alls händt?

ERIC. Nej, inte det ringaste.

KNORR. Det var en hemsk qväll i går ... Kors att det gick så lätt ... Nå, men kometen?

ALFRED. Den kunde inte ha den äran, farbror!

BÄCK. Som jag sagt ... en underlig natt var det ... Jag är som en annan människa, jag.

ALFRED (*för sig*). Det Gud gifve!

ANNA. Men efter nu världen är qvar, så låt oss inte glömma att i dag för 21 år sedan kom bror Alfred till denna världen ...

BÄCK. Du har rätt, men se det ska vi tala om sedan ... emedlertid Gud välsigne dig, pojke ... blif en bra karl ... Mamma du, tag fram hvad huset för-mår och fråga våra hyresgäster, kaptenens deruppe, om de vilja titta till oss ...

Fru BÄCK (*förvånad*). Skall jag bjuda ner dem?

BÄCK. Ja, min gumma ... Jaha, det är mitt all-var Mutter! Skynda du dig!

Fru BÄCK (*i det hon går*). Jag börjar verkligen tvifla på om jag lefver.

Fjerde Scenen.

De förra (*utom fru Bäck*). Mamsell Tarlatan (*i natt-mössa och kost*).

MAMSELLEN. Hvad tycks, mina vänner?

BÄCK. Jo, det gick ju galet.

MAMSELLEN. Jo det är just hyggligt att sätta ut tid och skrämman folk på det hära sättet .. jag läste och läste och så somnade jag ... och så vaknade jag ... och ingenting har här varit än litet regn mot morgonqvisten.

KNORR. En sådan lycka, mamsell.

MAMSELLEN. Ja, visst var det bra . . . men att ha varit i en sådan oro för rakt ingenting.

ALFRED. Kanske mamsell är litet förargad öfver att inte ha fått komma till himlen i dag?

MAMSELLEN. Jag undanber mig allt gyckel . . . Jag har blifvit nog gycklad med.

BÄCK. Se så . . . se så . . . Gå nu och kläd sig mamsell, det skall jag och Knorren göra, sen kan hon komma igen och dricka kaffe med oss . . .

MAMSELLEN. Det måtte vara något ovanligt, efter som . . .

BÄCK. Jaha, det är just det som det är.

MAMSELLEN. Tjenarinna . . . tackar ödmjukast . . . det skall bli oändligt intressant . . . Kommer straxt (för sig i det hon går) Hvad kan det vara för något (går).

BÄCK. Så, kom nu du Knorr och snygga dig . . . fan så konstigt är det ändå . . . Alfred du, ställ om att här kommer in glas . . . vi ska dricka något mer än kaffet . . .

ALFRED. Det skall ske far.

12.

Allting i verlden ger orsak att dricka
När som man saken vill utgrunda rätt.

Femte Scenen.

Anna. Eric.

ERIC. Hvad farbror är högtidlig i dag . . . han är som han vore förändrad.

ANNA. Och hur är du sjelf, min vän, och . . . hur är jag? tror du ej att vi båda tycka om att andas fritt?

ERIC. Visst, min snälla Anna . . . men friheten bortskänka vi frivilligt åt . . .

ANNA. Åtminstone du ...

ERIC. Och du också ... ty hvem skulle väl kunna tvinga min lilla frisinnaede kusin?

ANNA. Ingen. Men om han ... icke ens ... tänker på mig ... då Eric ... glöm min svaghet i går ... och tro att min stolthet skall dölja den för alla andra.

ERIC. Var utan fruktan, min snälla Anna.

ANNA.

13.

(Mel. Necken han sjunger etc.)

En lyra är hjertat, den ljuder ibland,

Berörd af en fremmande hand.

Och aningar komma att sjunga sin sång

Om det man ej tänkte en gång.

När vän är fjerran, långt bort från oss skiljd,

De visa den leende bild.

Hvem sjunger för tviflet om kärlek och tro?

Hvem spelar vår oro till ro?

Hvem är det, som griper i strängarnes guld?

O, hvems är den rösten så huld,

Som hviskar att vännen i fjerran är när?

Ack! säkert en engels det är.

Sjette Scenen.

De förra. Knut.

KNUT (*förd till Anna af Eric*). Om icke åtta långa år hade förflutit, skulle jag kanske icke behöfva fråga om Anna glömt sin barndomsvän.

ANNA (*förlägen*). Knut ... (*hon bemästrar sin rörelse*). Jag ... jag ... visste inte att herr von Gylenmalm skulle komma hem så snart.

KNUT. Nej, Anna ... hvarföre detta språk ... du menar troligen icke så ... Du vore inte den Anna jag minnes, om du för barndomsvännen blott egde artigheter.

ANNA (*räcker honom handen*). Knut... min barndomsvän.

KNUT. Min lilla fästmö ... så kallade jag dig ju förr ... Och nu Anna ... jag har rest hem i denna ljuvfa föreställning ... ty i tanken på ett hem i mitt fädernesland, insmög sig ständigt bilden af lilla Anna ... Se Anna, jag är rätt fram och frågar rent ut, om jag får behålla min tro?

ANNA. Knut ... du öfverraskar mig ... du känner mig ju inte.

KNUT. Ja eller nej, Anna!

ERIC. Den som tiger han samtycker ... lycka till, kusiner!

Sjunde Scenen.

De förra. Mamsell Tarlatan.

MAMSELLEN. Hvad ser jag ... nå, må säga. (*får se Knut*) Hvad nu!

KNUT. Jag får den äran presentera min blifvande hustru N:o 1.

MAMSELLEN. Jag är alldeles förvånad.

KNUT. Och vidare får jag presentera mig sjelf som Knut Gyllenmalm ... åter uppstånden. Att mamsell inte kände igen mig?

MAMSELLEN. Herr Knut, som jag höll så mycket af när han var liten ... Åh, Herre Gud! Nå, må säga ... (*för sig*) Det här var ju afskyvärdt.

KNUT. Det var ju förträffligt att vi fingo träffas alla i dag ... Hvem kunde tro det i går?

MAMSELLEN. Ja, herr Knut trodde det ... Gud ske lof ... jag visste bättre än så.

Åttonde Scenen.

De förra. Fru Bäck. Knorr och Alfred samt Bäck.

Fru BÄCK (*leende till Anna*). Min lilla flicka, nu ser du att mulen morgon gör klar dag ... Bäck, min

gubbe ... se här en långväga resande ... Knut Gyllenmalm ... nyss hemkommen.

BÄCK (*tvärt*). Jaså ... men han var ju död?

KNUT. Så lär ryktet berättat, herr Älderman, ni tycks inte belåten med min närvaro?

BÄCK (*mildare*). Jo bevars ... mycket belåten ... Hvad är min herre?

KNUT. Arbetare, herr Älderman! Med mina händer har jag skaffat mig dagligt bröd och oberoende ... jag är arbetare liksom ni, jag är smed, om ni så vill, mekanikus, herr Bäck.

BÄCK. Hvad säger söta far om det då ... det är godt gry i pojken ... Herrn är en bra karl, det syns på utanskriften, för vår Herre kan inte sätta så falsk skylt på sitt verk.

KNUT. Det vore väl om jag kunde motsvara föreställningen ... om herr Äldermannen kunde ha så stort förtroende till mig att jag finge värda er bästa skatt som min egen (*fattar Annas hand*).

BÄCK. Åh katten! ... Jaha, gerna för mig ... vänta bara litet ... vänta bara en stund.

Nionde Scenen.

De förra. v. Gyllenmalm. Maria. (*Fru Bäck och Annas duka fram frukosten*).

BÄCK. Se der ha vi dem! Förlåt herr Kaptan, att jag bad herrskapet stiga ned till oss i vår ringa bostad, men ...

v. GYLLENMALM. Jag ber, herr Älderman ... mycken ära.

ANNA (*till Maria*). Du kan ej tro hvad far är god i dag.

MARIA. Och efter en hel natts samtal med bror Knut, är min gode, snälle far vida mindre envis i sina idéer än förr.

BÄCK. Det är ett gammalt ordspråk, som säger: "Skomakare blif vid din läst" ... Mitt fel är att jag för mycket följt ordspråket. Hvar och en bör sköta sitt, men ingen får vara ensidig ... ingen bör yfvas, ingen bör afundas den andre ... jag har gjort båda delarne ... jag är en rå karl ... inte sådan som nu fordras, det vet jag ... och derföre att jag fann andra bättre än jag, så yfdes jag öfver hvad jag egde och föraktade hvad jag inte kunde få ... Här satt jag i går (*visar på Knorr*) med en vän, lika såsom jag och han darrade af en fruktan, som de upplyste inte kände ... Jag hade underliga drömmar i natt ... och när jag vaknade var jag likasom tillgifven de der lärorna om frihet och upplysning och jemlikhet, som de unga predika ... Jag såg att lärdom är nyttig ... Min son, som sen i dag är myndig, får studera om han vill, en lärd karl vill jag ha honom till och min dotter får gifta sig med hvem hon vill ... ty rätt betänkt, så är hvar och en fri och hvad en menniska gör, det är hennes ensak.

ALFRED och ANNA. Tack far! tack!

BÄCK (*till Anna*). Gift dig du barn, om arbetaren von Gyllenmalm vill ha dig ... Herr Kaptenen är väl inte generad?

v. GYLLENMALM. Visst inte ... De privilegier, jag hyllat, mista värdet och jag är dock för god att inte finna, att det är endast gerningen, andans och flitens verkningar, som adla personer ... Jag ser nöjd mot det kommande ... tacksam och stolt tillbaka ... Herr Eric Bäck, ni har en sådan der adel och ni älskar min dotter ... Gud välsigne er ... jag har inte känt den unga tiden förr ... men Gud välsigne hvad den för i skölden.

BÄCK. Och jag har hatat den närvarande, ... ty jag begrep den ej ... och man får agg till det man inte kan fatta, men som andra förfäktat.

KNUT. Klassernas tid är förbi ... ty man har funnit att det stora medborgerliga intresset är större än alla de enskildta. Folket känner sina rättigheter

och vilja mäta sin egen börda, sina egna krafter ... den nya tiden brusar ännu med skummig fart ... dånet höres ännu af de gamla åldriga former ... det ligger ädla perlor och guldjord på botten af hafvet och frihetens heliga genius sväfvat, lik Guds Ande, öfver vattnet.

V. GYLLENMALM. Godt, barn ... vi komma alla öfverens om att älska hvad vi ega.

BÄCK. Och derpå dricka vi! Den här verlden är ju rätt bra och vi kunna ej få någon annan och därför är jag glad att den fick stå kvar än en tid, ... ja så glad att jag skulle vilja ta hela verlden i famn.

14.

(Mel.: Jag mins den ljufva tiden.)

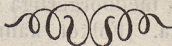
Så farlig är ej verlden
Som jemt man säga plär;
Som man den tar, så är den,
En lustig verld den är.
Visst kan den brister ega —
Men hvem är alltid bra?
Och vi må inte säga,
När fel vi sjelfva ha.

ALFRED.

Ja, därför älska jorden,
Guds mästerverk den är —
Se, skön är skapad vorden
Den verld, som menskan bär.
Drick nu till verldens ära
J vänner vid vår bål,
Drag nytta af vår lära!
Skål! Hela verldens skål!

Chor.

Drick nu etc. etc.

Svenska Theatern

N:o	Titel	År
1	Ungerska Kungens	18
2	Ungerska Kungens	18
3	Ungerska Kungens	18
4	Ungerska Kungens	18
5	Ungerska Kungens	18
6	Ungerska Kungens	18
7	Ungerska Kungens	18
8	Ungerska Kungens	18
9	Ungerska Kungens	18
10	Ungerska Kungens	18
11	Ungerska Kungens	18
12	Ungerska Kungens	18
13	Ungerska Kungens	18
14	Ungerska Kungens	18
15	Ungerska Kungens	18
16	Ungerska Kungens	18
17	Ungerska Kungens	18
18	Ungerska Kungens	18
19	Ungerska Kungens	18
20	Ungerska Kungens	18
21	Ungerska Kungens	18
22	Ungerska Kungens	18
23	Ungerska Kungens	18
24	Ungerska Kungens	18
25	Ungerska Kungens	18
26	Ungerska Kungens	18
27	Ungerska Kungens	18
28	Ungerska Kungens	18
29	Ungerska Kungens	18
30	Ungerska Kungens	18
31	Ungerska Kungens	18
32	Ungerska Kungens	18
33	Ungerska Kungens	18
34	Ungerska Kungens	18
35	Ungerska Kungens	18
36	Ungerska Kungens	18
37	Ungerska Kungens	18
38	Ungerska Kungens	18
39	Ungerska Kungens	18
40	Ungerska Kungens	18
41	Ungerska Kungens	18
42	Ungerska Kungens	18
43	Ungerska Kungens	18
44	Ungerska Kungens	18
45	Ungerska Kungens	18
46	Ungerska Kungens	18
47	Ungerska Kungens	18
48	Ungerska Kungens	18
49	Ungerska Kungens	18
50	Ungerska Kungens	18

Särskild utgåfa

1	Ungerska Kungens	18
2	Ungerska Kungens	18
3	Ungerska Kungens	18
4	Ungerska Kungens	18
5	Ungerska Kungens	18
6	Ungerska Kungens	18
7	Ungerska Kungens	18
8	Ungerska Kungens	18
9	Ungerska Kungens	18
10	Ungerska Kungens	18
11	Ungerska Kungens	18
12	Ungerska Kungens	18
13	Ungerska Kungens	18
14	Ungerska Kungens	18
15	Ungerska Kungens	18
16	Ungerska Kungens	18
17	Ungerska Kungens	18
18	Ungerska Kungens	18
19	Ungerska Kungens	18
20	Ungerska Kungens	18
21	Ungerska Kungens	18
22	Ungerska Kungens	18
23	Ungerska Kungens	18
24	Ungerska Kungens	18
25	Ungerska Kungens	18
26	Ungerska Kungens	18
27	Ungerska Kungens	18
28	Ungerska Kungens	18
29	Ungerska Kungens	18
30	Ungerska Kungens	18
31	Ungerska Kungens	18
32	Ungerska Kungens	18
33	Ungerska Kungens	18
34	Ungerska Kungens	18
35	Ungerska Kungens	18
36	Ungerska Kungens	18
37	Ungerska Kungens	18
38	Ungerska Kungens	18
39	Ungerska Kungens	18
40	Ungerska Kungens	18
41	Ungerska Kungens	18
42	Ungerska Kungens	18
43	Ungerska Kungens	18
44	Ungerska Kungens	18
45	Ungerska Kungens	18
46	Ungerska Kungens	18
47	Ungerska Kungens	18
48	Ungerska Kungens	18
49	Ungerska Kungens	18
50	Ungerska Kungens	18

Svenska Theatern.

N:o	sk.	N:o	sk.
1. <i>Magister Bläckstadius</i> . Lustspel	16.	43. <i>Tidningskrifvaren</i>	24.
2. <i>Läkaren</i> . Skådespel i 4 akter.	24.	44. <i>Läsarepresten</i>	24.
3. <i>En Födelsedag på Gäldstugan</i> . Lustspel	16.	45. <i>Längtan efter äfventyr</i>	24.
4. <i>Rika Morbror</i> . Lustspel	16.	46. <i>En midsommarnatt i Dalarne</i>	16.
5. <i>Engelbrekt och hans Dalkarlar</i>	24.	47. <i>Ea natt i Falkenberg</i>	16.
6. <i>Stockholm, Westerås och Upsala</i>	16.	48. <i>En god uppfostran</i>	16.
7. <i>Herr Dardanell och hans upp- tåg på landet</i>	16.	49. <i>Aprilnarrit</i>	16.
8. <i>1846 och 1946</i>	16.	50. <i>För sent!</i>	16.
9. <i>Jernbäraren</i> . Skådespel	16.	51. <i>I Bohuslänska Skärgården</i>	16.
10. <i>Hittebarnet</i> . Lustspel	16.	52. <i>Kusinen eller Studentäfventyret</i>	16.
11. <i>Positichataren</i>	16.	53. <i>Blekingsflickan</i>	16.
12. <i>Jenny eller Ångbåtsfärden</i>	12.	54. <i>Tiggarflickan</i>	16.
Samtl. af A. BLANCHE.		55. <i>Den grå Paletån</i>	16.
13. <i>Mäster Smith</i> , af J. Jolin	32.	56. <i>Lefve Fäfängan!</i>	16.
14. <i>Det Otroliga</i> , af K. Kullberg	16.	57. <i>Njårsnatten på Mosebacke</i>	12.
15. <i>Femhundra Riksdaler Banko</i> , af M. Cramær	16.	58. <i>Valborgsmesso-aftonen</i>	24.
16. <i>En half million</i> . Lustspel af dens.	16.	59. <i>En Hufvudpassion</i>	16.
17. <i>Symansellerna</i> , af dens.	24.	60. <i>Huru tiden förändrar</i>	16.
18. <i>Barnhusbarnen</i> , af J. Jolin	44.	61. <i>Mitt andra Jag</i> , af Säfström.	16.
19. <i>Bröstkaramellerna</i> , af dens.	16.	62. »På Gröna Lund»	24.
20. <i>Flickorna på Söder</i>	16.	63. <i>Hyresgäst och Husegare</i>	16.
21. <i>En revolution i månan</i>	16.	64. <i>Tomtegubbarne</i> , af Hedberg	12.
22. <i>Profbladet eller Frihetens lön</i>	12.	65. <i>Elfjungfrun</i>	24.
23. <i>Polkander i Stockholm</i>	16.	66. <i>Min hustru vill så ha det</i>	16.
24. <i>Carl XII vid Pultava eller Sista resursen</i>	16.	67. <i>Den Ondes Besegrare</i>	24.
25. <i>Tidens Strid</i>	16.	68. <i>En Bengalisk Tiger</i>	16.
26. <i>Polkander och hans Fru</i>	16.	69. <i>Bläxt och Dunder</i>	16.
27. <i>Döden Fadder</i> , af Blanche	16.		
28. <i>Komedianterna</i> , af dens	16.	Särskidt utgifne äro:	
29. <i>Den politiske kocken</i> , af dens.	16.	<i>Sommaräfventyr på Djurgården</i>	12.
30. <i>Flickorna på Norr</i>	16.	<i>Homoeopathisk kur</i>	12.
31. <i>Efter femtio år</i> , af Z. Topeli- us	1 R.dr	<i>Min lyckliga Stjerna</i> , af Scribe	16.
32. <i>Gustaf Adolf och Seaton</i>	24.	<i>Hyresgäst och Husegare</i>	16.
33. <i>Ennyjårsmorgon i Storkyrkotornet</i>	12.	<i>Frieri och förställning</i>	16.
34. <i>Lilla Apan</i> . Vådevill	12.	<i>Den resande Studenten eller Åskvädret</i>	16.
35. <i>En Knalleffekt</i>	12.	<i>Maskeruden i Vindskammaren</i>	16.
36. <i>Örebro fåfänga</i> , af J. Jolin	16.	<i>Studenten och hans Älskarinna</i>	12.
37. <i>Min Ondes gåfva</i> , af F. Hedberg.	16.	<i>Amuletten eller Ett paradys på vinden</i>	12.
38. <i>Min vän Löjtmanten</i> , af dens.	16.	<i>Lilla Bertha eller Öm och sedlig modersvård</i>	16.
39. <i>När man intet har pengar</i>	16.	<i>Min hustrus andre man</i>	16.
40. <i>Också en Profet</i>	16.	<i>Malins Korgar</i> , af A. Säfström	12.
41. <i>Och ändå rör det sig</i>	12.	<i>Malins Bröllop</i> , af dens.	12.
42. <i>Fyra dagar af koming Gustaf III:s regering</i>	24.	<i>Rösen på Kungsholmen</i>	12.
		<i>Dottersonen</i>	16.
		<i>Grannarne</i> , af Blanche	12.
		<i>Nipperboden</i> , af Säfström	12.